

BOGO LJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom vsa-
:: kega mesca ::
Tiska Katol. Tiskarna
:: v Ljubljani ::

Stane:

za celo leto K 2.—; za
Nemčijo K 2.50; za Ame-
riko in vse ostale zuna-
:: nje kraje K 3.— ::

Spisi in dopisi se po-
: šiljajo uredništvu, :
naročnina in darovi
pa upravništvu „Bo-
gojuba“ v Ljubljani

Spisi se morajo poslati
do 10., dopisi do 15. prej-
:: šnjega mesca ::

Koledar za oktober 1916.

Namen apostolstva molitve, določen od sv. Očeta:

Apostolstvo molitve in katoliški duhovniki.

Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve za vsak dan so vsi važni dogodki, potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
			ljubl. škof.	avant. škof.
1 Nedelja	Remigij	Ugodno vreme in mir	Ljub. lazaristi	Laško
2 Poned.	Angeli varuhi	Sirote vsled vojske	Dovlje	Loka
3 Torek	Evald	Naši begunci	Tomišelj	Sv. Jak. v Dol.
4 Sreda	Frančišek As.	Redovi sv. Frančiška	Kamnik. franč.	Sv. Rup. p. L.
5 Četrtek	Placid	Izobraževalna društva	Logatec	Sv. Jedert
6 Petek	Bruno	Kartuzijanci in puščavniki	Jošt. Kandija	Razbor
7 Sobota	Rožni venec	Bratovščine sv. rožnega venca	Blake	Trbovlje
8 Nedelja	Brigita	Vdove vsled vojske	Rovte n. Log	Sv. Miklavž
9 Poned.	Dionizij	Katoliški časopisi	Polom	Sv. Marjeta
10 Torek	Frančišek B.	Šibe potresa, reši nas o Gospod	Šmihel p. Žuž.	Lenard n. L.
11 Sreda	Nikozij	Odvrnitev postopanja in laži	Erzelj	Sirje
12 Četrtek	Maksimilijan	Naši vojaki in njih vodje	Sv. Gora	Jurklošter
13 Petek	Edvard	Vsi obupni in mlačni v veri	Rob	Videm
14 Sobota	Kalist	Kuge, lakote, vojske, reši nas o G.	Prežganje	Brežice
15 Nedelja	Terezija	Karmeličanke in škap. bratovščine	Leoninum	" frančiš.
16 Poned.	Gal	Društva treznosti in abstin. gibanje	Boh. Bela	" bolnišn.
17 Torek	Hed. Marg. Al.	Pobožnost presv. Srca Jezusovega	Podkraj	
18 Sreda	Luka	Naši bogoslovci	Horjulj	
19 Četrtek	Peter Alk.	Vojaška služba božja	Golo	
20 Petek	Janez Kanc.	Naša inteligenca	Zagorje n. Piv.	
21 Sobota	Uršula	Uršulinke in njih zavodi	Ljublj. uršul.	
22 Nedelja	Kordula	Vsi živeči v grešni ljubezni	Budanje	Rajhenburg
23 Poned.	Severin	Duh krščanskega zatajevanja	Šmihel p. Koš.	" trapisti
24 Torek	Rafael	Naši ujetniki in vsi Slov. na tujem	Dol	Sevnica
25 Sreda	Krišpin	Sv. oče in rimsko vprašanje	Sp. Brnik	Pišece
26 Četrtek	Evarist	Stanovitnost v dobrem	Trnovo, Notr.	
27 Petek	Frumencij	Vestno spolnjevanje tret. zap. božje	Ig	
28 Sobota	Simon i. Juda	Kat. misijoni med neverniki	Černuče	
29 Nedelja	Narcis	Sotrudniki Bogoljuba	Rudnik	Bizeljsko
30 Poned.	Alfonz Rod.	Redovniški lajki, ročna dela	Matenja vas	Dobovas
31 Torek	Volbenk	Vsi v oktobru umrli	Radovljica	

Odpustki

za mesec oktober 1916.

I. Odpustki celega mesca oktobra.

a) Od 1. oktobra pa do 2. novembra dobi odpustek sedem let in sedem kvadragen vselej, kdor je v cerkvi pri rožnem vencu in litanijah Matere božje; kdor ne more iti v cerkev, dobi isti odpustek, če doma moli rožni venec in litanije. b) Kdor je ta mesec vsaj desetkrat v cerkvi pri rožnem vencu, dobi popolni odpustek, če prejme sv. zakramente in moli v papežev namen.

II. Odpustki ob določenih dnevih mesca oktobra.

1. Nedelja, prva v mescu, rožnovenška. Od včeraj opoldne pa do danes opolnoči dobe v cerkvah, v katerih je ustanovljena bratovščina sv. rožnega venca, vsi verniki popolni odpustek pod navadnimi po-

goji, in sicer tolikrat, kolikorkrat obiščejo cerkev ali kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta. Odpustki se lahko darujejo tudi dušam v vicah. Vrh tega udom rožnovenške bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir.

2. Ponedeljek. Praznik angelov varihov. Popolni odpustek: a) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo za razširjanje »Dejanja«; b) tretjerednikom; c) udom bratovščine sv. Družine.

4. Sreda. Sv. Frančišek Ser. Popolni odpustek: a) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni

Takó govori Gospod...

Ljudje si belijo glave, odkod in zakaj ta strašna vojska. Nekaterim ne gre v glavo, kakó more Bog kaj takega pripustiti. »Bogoljub« je to že večkrat razlagal in dokazoval, kakó gre ta vojska skupaj z božjim usmiljenjem in njegovo pravičnostjo. V predzadnji številki je še posebe pokazal, da ker se ljudje tako malo zmenijo za božjo šibo, Bog ne more odnehati in zato vojske ni konec, marveč imamo pričakovati le še nadaljnih šib božjih.

Pa »Bogoljub« se menda zdi nekaterim preoster in prehud. Zato bo on umolknil, — govori naj Bog sam!...

Poglejmo v sveto pismo, te božje bukve, kjer govori Bog po svojih glasnikih — prerokih. Videli bomo, da Bog govori še vse drugače ostro... Seveda on ima pravico, ker je Gospod. Bog pa je nespremenljiv; »včeraj in danes in na vse veke« enak. Kakor je sovražil in kaznoval greh v stari zavezi, takó ga v naših časih.

Seveda bi bilo drzno in grešno na to reči, da je Bog prestrog. Kakor je neskončno strog, tako je tudi neskončno ljubezniv. Skratka: on je neskončen na vse strani. Neskončen v ljubezni in usmiljenju, neskončen v pravičnosti in kaznovanju. Do vsakega je tak, kakršnega kdo hoče imeti ali kakršnega zasluži. Z dobrimi je neskončno dober, s hudobnimi je hud.

Naj torej govori Gospod po svojih prerokih! Poglejte pa in primerjajte, če se te prerokbe ali božje grožnje ne podado deloma tudi za naš čas...

Izaija, poglavje 2. in 3.

Prerok napoveduje Izraelcem kazni božje zavoljo pregeh, zlasti zaradi nečimurnosti in nečistosti.

Dan Gospoda vojskinih trum pride nad vse ošabne in visoke, in nad vse prevzetne, da bodo ponižani. In uklonjena bo človeška visokost in ponižana ošabnost ljudi. Tedaj pojdejo v skalnate brloge in v podzemska brezna iz strahu pred Gospodom in pred njegovim častitljivim veličastvom, ko se vzdigne udarjat zemljo. Ker, glejte, Gospodovalec, Gospod vojskinih trum bo pobral Jeruzalemu in Judu slehrnega trdnega in močnega, vso krušno podporo in vso vodno moč (ves živež). Gorje brezbožnemu, hudo zanj, ker po delih njegovih rok mu bo povrnjeno. Moje ljudstvo! Oni, ki te blagrujejo, te goljufajo in ti pot razdirajo, po kateri bi ti imelo hoditi.

In Gospod je rekel: »Zato, ker se sijonske hčere povišujejo in glavo pokoncu nosijo in grede z očmi migajo (hodijo z zapeljivimi, zaljubljenimi očmi) in z rokami ploskajo in premerjajo svoje stopinje in hodijo po plesavsko, bo Gospod teme sijonskih hčer ogolil in Gospod jim bo lase odvzel. Tisti dan (ko bo razsajala grozna vojna) bo Gospod pobral lepotičje s čevljev in lunice (lišparija okrog vratu) in ovratnice in verižice in zapestnice in kape in vplete-nice in sponke in pentlje in dišavnice in

uhane in prstane in drage kamenčke, ki po čelu visijo, in praznična oblačila in plaščke in platnenke in iglice (za lase) in ogledala in tančice. In namesto prijetnega duha bo smrad, namesto pasu vrv, namesto kodrastih las pleša, in namesto prsnega ogrinjala rašovnik. Tudi tvoji najlepši možje bodo pod mečem padli in tvoji junaki v boju. Žalovala in plakala bodo vrata (Jeruzalema) in on bo zapuščen na tleh sedel (bo vsega oropan).«

Nečimurne ženske, vstanite in poslušajte moj glas; lahko miselne hčere, sprejmite v ušesa moje govorjenje! Ob letu in dnevu namreč (v kratkem času, ko pride sovražnik) se bodele tresle, ve, prezaupljive. Ostrmite prevzetnice, prestrašite se, lahko verne!

Izaija, poglavje 5. in 8.

Prerok napoveduje razne kazni božje radi pregreh: lakomnosti, požrešnosti, nečimurnosti.

Gorje vam, ki hišo s hišo stikate in njivo z njivo sklepete do zadnjega prostora (hočete sami vse pograbit in imeti)! Mar vi sami v deželi prebivate? To je prišlo meni na ušesa, pravi Gospod vojskinih trum. Resnično, mnoge hiše bodo puste (prazne), velike in lepe brez prebivalcev.

Citre in harpe, boben, piščali in vino so pri vaših gostijah; Gospodovo delo pa vam ni mar, tudi del njegovih rok ne premišlujete. (Živite v vedni omotici posvetnega veselja in se ne zmenite za nesrečo, ki jo vam Bog pripravlja in po prerokih oznanjuje.)

Zato bo moje ljudstvo vjeto odpeljano, ker nima nič spoznanja; njegovi imenitniki bodo za lakoto umrli in njegova množica bo žeje poginjala.

Gorje vam, ki vlečete krivico z vrvicami nečimurnosti in greh kakor voz z vezmi. Zato se je vnel Gospodov srd zoper njegovo ljudstvo; on stega svojo roko zoper njega in ga udarja, da se gore stresajo. Njegovе pšice so ostre in njegovi loki so

napeti. Kopito njegovih konj kakor kre-men, in njegova kolesa (pri bojnih vozovih) so kakor vihar silne ure. On šumi, divja in razgraja nad njim (Judom) kakor šumi morje. Oziramo se po deželi, in glej, tema in stiska...

Jeremija, poglavje 11. in 15.

Prerok napoveduje Izraelcem kazni, ker prelamljajo zavezo, ki so jo sklenili z Bogom na gori Sinaj.

Gospod je rekel: »Okličij vse te besede v Judovih mestih in po jeruzalemskih trgih, rekoč: Poslušajte besede zaveze in izpolnajte jih; ker opominjal sem vaše očete, zgodaj (o pravem času) sem jim rekel: Poslušajte moj glas!«

Pa niso poslušali, ne nagnili svojega ušesa, ampak so šli vsak po spačenosti svojega hudobnega srca.

Zavoljo tega to govori Gospod: »Glej, pripravil bom nanje nesreče, katerim ne bodo mogli ubežati; potlej bodo k meni klicali, pa jih ne bom uslišal.« Tako govori Gospod vojskinih trum: »Glej, obiskal jih bom; njih mladeniči bodo umrli pod mečem, njih sinovi in hčere bodo umrle za lakoto.«

In Gospod mi je rekel: »Ko bi Mozes in Samuel pred menoj stala, bi vendar ne imel srca do tega ljudstva: spôdi jih spred mojega obličja in naj se poberejo! In če ti porečejo: 'Kam hočemo iti?' jim reci: To pravi Gospod: Kdor je za smrt, v smrt; kdor za meč, pod meč; kdor za lakoto, v lakoto; in kdor za ujetništvo, v ujetništvo (sužnost). In obiskal jih bom s četverimi šibami, pravi Gospod: Z mečem, da bodo umorjeni, s psi, da jih bodo raztrgali, s pticami izpod neba in z zvermi na zemlji, da jih bodo požrle in semintja razvlekale. In dal jih bom v preganjanje vsem kraljestvom na zemlji.«

Kdo se bo tedaj tebe, Jeruzalem, usmilil? Ali kdo bo nad teboj žaloval? Ali kdo pojde miru prosit zate? Ti si me zapustil, pravi Gospod, zato sem se umak-

nil, zatorej bom nad teboj stegnil svojo roko in te usmrtil; naveličal sem se te opominjati . . .

Poslušajte tedaj, žene, Gospodovo besedo, učite svoje hčere plakati in vsaka svojo sosedo jokati, ker smrt se je približala skozi naša okna in v naše hiše prišla pobirat otroke po trgih in mladeniče po ulicah.

Jeremija, poglavje 48.

Gospod napoveduje po preroku Jeremiju kazen Moabljanom zaradi njihove prevzetnosti in ošabnosti.

Vpitje se sliši iz Oronaima (nad) razdejanje in velik poraz. Moab je strtl; recite njegovim otrokom: Vpijte! Jokaje in vzdihovaje gre po griču (moabsko ljudstvo) v sužnost proti Luitu in po potu doli proti Oronaimu slišijo sovražniki pretresljivo tulenje. Bežite! rešite svoje življenje, in bodite kakor tamariske (grmi) v puščavi.

Zato namreč, ker si se na svoje trd-

njave zanašal in na svoje zaklade, boš tudi ujet in Kamos (malik, ki so ga Moabljeni posebno častili) pojde v sužnost, njegovi duhovni in njegovi poglavarji, vsi skupaj. Moab bo pokončan in njegova mesta bodo porušena in njegovi odbrani mladeniči gredo doli v klanje, pravi Kralj, Gospod vojskinih trum mu je ime. Osramočen je Moab, ker je premağan, tulite in vpijte pri Arnonu (reka), da je Moab pokončan.

Slišali smo od Moabove prevzetnosti, silno je prevzetan od svojega napuha in predrznosti in ošabnosti in od visokosti svojega srca.

Poznam, pravi Gospod, njegovo baharijo, in da ji ni enaka njegova moč, tudi si več upa storiti kakor premore. — Zato bom nad Moabljeni tulil (vpil)! Kako je premağan! Kako je Moab glavo obesil in je osramočen! In Moab bo v posmeh in razgledovanje vsem okrog zemlje. In Moab bo jenjal biti ljudstvo, ker se je zoper Gospoda bahal. (Dalje.)

Nič koristnejšega ne morete storiti,

kakor če se vpišete v bratovščino za umirajoče, ki je bila v zadnjem »Bogoljubu« opisana, ter to bratovščino širite.

Imamo sicer mnogo bratovščin in vse so dobre ter priporočljive. Toda nobena ne meri takó neposredno, takó naravnost, takó »pri piki« na to, za kar smo na svetu, za kar smo kristjani, za kar je prišel Zveličar na svet: na zveličanje duš. Ta bratovščina ima namen, rešiti, kar se še rešiti dá v najodločilnejšem trenutku, ravno pred vstopom v večnost, v zadnjih mogočih trenutkih. Če takrat ne, potem se sploh ne dá več, potem je zamujeno za vedno. Kako da bi ne skušali rešiti vsaj še zadnje trenutke, kar je še mogoče rešiti? Kako neizmerena škoda, da bi opuščali in zamujali to, kar se potem nič več popraviti ne dá!

Bog daj mnogim milost, ki jo je dal svojemu tovarišu v smrti, desnemu razbojniku Dizmu! V tej vojski bo na tisoče ta-

kih Dizmov, — če bomo zanje goreče molili. Kličimo torej vsak dan z vso gorečnostjo k umirajočemu Jezusu na križu: Pridi na pomoč svojim služabnikom, ki si jih odrešil s svojo drago krvjo! Naj tvoje trpljenje, tvoja smrt, tvoja kri zanje ne bo zgubljena! Presveto Srce Jezusovo, usmili se umirajočih!

Dobro je reševati duše iz vic, še bolje jih je iz pekla. Ta bratovščina ima predvsem ta namen, reševati duše, ki so na potu v pogubljenje, ujeti jih pri zadnjih vratcih ter jih namesto v pekel poslati nebesa . . . Kdo, ki ima kaj gorečnosti z zveličanje duš, si ne bo želel se pridružiti tej najbolj potrební rešilni družbi?

Želeti je, da bi se ta bratovščina ustanovila marsikje. Če pa nimate bratovščine bližje, priglasite se tja, kjer je že ustanovljena, namreč na Homcu pri Kamniku. Zadržuje, da pišete le eno dopisnico z imeni onih, ki se hočejo vpisati. Naslov na-

pravite: Častiti župni urad na Homcu, pošta Radomlje. Izvenkranjski pošiljavci naj zapišejo zraven še: K r a n j s k o; kranjskim

pa ni treba. — Želeti je tudi, da bi se dobilo mnogo gorečnikov, ki bi nabirali one, ki se hočejo v bratovščino vpisati.

Kaj pa ubogi ujetniki?

24. septembra obhaja Cerkev spomin Marije, rešiteljice jetnikov. Od kdaj ta praznik? Leta 1218., ob času, ko je bil velik del katoliške Španije pod oblastjo Saracenov ter je bilo mnogo katoličanov v turški sužnosti in v nevarnosti, da zgube pravo vero, se je ustanovil poseben cerkven red pod zavetjem Matere božje za rešitev jetnikov. Marija sama je namreč dala povod, da se je tak red ustanovil.

Ob tem spominu nam pa hodijo na misel naši vojni jetniki. Mi govorimo o naših vojakih na bojišču, o ranjencih, molimo za umirajoče trpine in umrle, tudi za begunce smo se nekoliko zganili. Kaj pa ujetniki? Kakó se pa tem godi? Ali bi jim mogli kaj pomagati?

Vojni ujetniki — in koliko jih je! — so večinoma reveži, če že ne v telesnem, pa vsaj v dušnem oziru. Onim, ki so pri zasebnih gospodarjih, večinoma ni hudega; nekaterim se še prav dobro godi. A oni, ki so v skupnih taboriščih v državni oskrbi, pa najbrž stradajo in pozimi tudi hudo prezebajo.

A še bolj zapuščeni so v dušnem oziru. Na Laškem ne toliko, ker je dežela katoliška, dasi večinoma jezika ne razumejo. Slabše pa je v tem oziru na Ruskem. Rusi so sicer jako verni in pobožni, — a po svoje; oni so razkolniki, ali kakor se sami imenujejo: pravoslavni. Ti imajo veljavno posvečene škofe in mašnike, imajo vse sv. zakramente in sv. mašo. A katoličani se nekatoliške božje službe praviloma ne smejo udeleževati. Nimajo pa nobenega katoliškega duhovnika, ne slišijo nobene katoliške pridige, nimajo tudi nobenih molitvenih ali drugih dobrih knjig. So torej v verskem oziru popolnoma sami sebi prepuščeni, zapuščeni. In to nekateri že celi

dve leti — in koliko časa bo to še trajalo? Ali niso pri tem tudi v nevarnosti, da se nalezejo »pravoslavnega« duha?...

V ujetništvu pa tudi umirajo, — in sicer umirajo brez katoliškega duhovnika. Kateri so od doma dobro poučeni in so krščansko živeli, si že znajo sami malo pomagati, — vsi pa niso taki...

Kaka dušna revščina, kaka zapuščenost! Ali mi kaj mislimo na to, ki sedimo doma za polno duhovno mizo?

Ali bi jim mogli kaj pomagati? Težko, težko! Najboljše bi bilo, ko bi šel kak ali še več duhovnikov osebno do njih, — če bi ruska vlada dovolila, kar pa ni verjetno. Toda kako obhoditi te silne daljave in kje najti ravno naše ljudi v ogromni ruski državi? Časnike pošiljati jim ni dovoljeno; knjige pa morajo biti stare nad tri leta. Skupno jih je težko pošiljati, pa č pa p o s a m e z n i m. Pisati jim je kajpada dovoljeno, — seveda če pisma dobé; ker se jih silno veliko pogubi. A vsaj poskušati je treba vsaj na tak način priti do njih. Ker torej skupno ne moremo nič storiti zanje, jim vsaj tisti, ki imate svoje v ujetništvu, pridno dopisujte, vprašajte jih tudi o verskih razmerah in verskem življenju, dajte jim tudi kak nauk, opomnite jih zlasti na popolni kes, s katerim se morejo brez spovedi z Bogom spraviti. Pošljite jim tudi kako (nad tri leta staro) knjigo! Zelo dobro delo stori, kdor takim, ki sami ne znajo ali pisma ali naslova napisati, pomaga pisati.

Pa tudi v molitvah nikar ne pozablajmo ujetnikov. Priporočajmo jih Mariji, rešiteljici ujetnikov, naj jih varuje, naj jih tolaži, naj jih pripelje nepokvarjene domú ali pa z Bogom spravljene v nebesa!

56. letno poročilo bratovščine sv. Reš. Telesa za leto 1915 16.

1. Kaj je v človeškem srcu globokeje vkoreninjeno kakor hrepenenje po Bogu? In to je čisto naravno, saj je duša ustvarjena po božji podobi in vsled tega že sama po sebi teži po Bogu, hrepeni po Bogu, kakor otrok po materi. Največja sreča prvih staršev v raju je bila, da sta imela Boga tako blizu in sta z njim zaupljivo smela občevati. Po grehu je ta sreča preminula. Človek ni mogel več neposredno z Bogom občevati, vsled tega je človeku ostalo neko domotožje, domotožje po Bogu, po božji bližini. Še celo nesrečni pagani so hoteli svoje bogove imeti v bližini in iskali so jih v bučanju morja in v šumenju dreves v gozdovih. Ves stari zakon je z velikim hrepenenjem pričakoval rešenika. Tega rešenika je prerok Izaija v svoji prerokbi imenoval »Bog z nami«. Torej rešenik bo prišel in bo z vami, bo prav blizu vas. To prerokovanje se je tudi uresničilo. Česar bi si nobeno človeško srce ne upalo pričakovati, to je storila neizmerna ljubezen Jezusova pri zadnji večerji, ko je postavil presveti Zakrament, v katerem hoče bivati med nami, in sicer z veseljem hoče ostati med nami. Z velikim srčnim veseljem je postavil ta presveti Zakrament, kajti videl je v duhu, koliko dobrega, koliko svetosti bo iz njega izviralo. Videl je vse oltarje, na katerih bo kot kralj vernikov kraljeval, videl vse svete maše, pri katerih bo poveljeval svojega nebeškega Očeta in zadostoval za grehe sveta; videl je nebrojno množino ljudi, ki bodo iz njega zajemali tolažbo in mir, gorečnost in navdušenost.

Toda temu veselju se je primešavala tudi otožnost in žalost. Videl je, da bo njegovo življenje v tem presvetem Zakramentu moralo okušati mnogo nehvaležnosti, mnogo zanemarjanja, mnogo mrzlot. Saj je že pri mizi zadnje večerje sedel nevrednež. Videl je, koliko takih izdajalcev bo sledilo prvemu božjeropniku. Toda vse to ni moglo njegove božje ljubezni zadrževati.

On hoče v neskončni ljubezni ostati med nami v presvetem Zakramentu do konca dni, nekaterim v vstajenje, drugim v padec.

Udje bratovščine presvetega Rešnjega Telesa bodimo med onimi, ki delajo Jezusu v tem presvetem Zakramentu veselje, in ne med onimi, ki mu delajo žalost!

2. Drugo, kar je v človeški duši globoko vkoreninjeno, je hrepenenje po življenju. Človek hoče živeti, dolgo živeti in se vsled tega trudi, kolikor more, da si življenje ohrani. Koliko navodil dajejo zdravniki za ohranjenje zdravja in podaljšanje življenja. Vsakdo hoče dolgo živeti, a ne samo živeti, marveč dobro živeti želi duša človeška. Dobro, srečno je bilo življenje človekovo po stvarjenju; za dobro, srečno življenje je bil ustvarjen. To teženje po dobrem, srečnem življenju je ostalo duši še po grehu. Tudi hudobni človek, ki ne živi dobro, v tihih in mirnih urah, ko počivajo strasti, spozna svojo nesrečo, sliši očitane vesti, črv greha ga grize in mu ne pusti pravega miru. Koliko očitane vesti, kadar stori človek smrten greh! Dobra je izšla duša iz božje roke Stvarnikove, dobro bi morala živeti, da se zopet dobra povrne v naročje božje.

A naša duša samo z dobrim življenjem ni še zadovoljna, marveč ona si želi stalno dobrega življenja, kajti če je srečno življenje minljivo, če traja le malo časa, potem pa zopet mine, taka sreča človeka ne zadovoljuje. Hrepenenje po večnem srečnem življenju je v človeški duši vkoreninjeno, ji je prirojeno. — Pa kako doseči tako večno, neminljivo srečno življenje? —

Neskončna božja ljubezen je tudi za to preskrbela. Jezus je rekel svojim učencem: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje; kdor je od tega kruha, bo živel vekomaj.« Ta kruh, in edino le ta kruh daje duši večno srečno

življenje. Odkar je Jezus pri zadnji večerji ta kruh podal svojim apostolom, odkar so verniki začeli uživati ta nebeški kruh, oj, koliko svetosti, koliko gorečnosti, koliko dušne popolnosti je zraslo po vsem svetu, koliko svetih duš je doseglo večno srečno življenje. Pri tem svetem zakramentu, pri tem svetem studencu se zbirajo v pregnanstvu na svetu živeči zemljani in zajemajo iz njega svetost, popolnost, srečno življenje ne le samo za malo časa, ne samo za časno življenje, marveč za celo večnost.

3. Svet je sedanjó dóbo izgubil mir. Narodi so se dvignili zoper narode. Povsod je velika razburjenost. A človeška duša si želi miru, si želi tihega, mirnega kotička, kjer bi si mogla nekoliko počiti, želi si kraja, kjer bi pozabila na sedanje gorje in bi se okrepčala za nadaljno trpljenje. Tak miren kotiček najde pred svetim tabernakeljnom; tu pozabi na viharje, ki tulijo po svetu, tu se pri svetem obhajilu okrepča za nadaljnje boje. Svetovni dogodki sedanjega časa hočejo vso pozornost obračati le na zunanje življenje, toda duša v tem življenju ne najde miru, ne zadovoljnosti. Ako hoče priti duša do miru, priti mora k Jezusu in se skriti in vtopiti v njegovo evharistično življenje.

4. Kdo bi popisal in po vrednosti ocenil, kaj sedanji rod trpi, koliko je žrtvoval na blagu in na srčni krvi? Kateri rod je trpel tako hude rane, tako grozne dušne in telesne bolečine, kakor sedanji? O, te grozne rane vpijejo po ozdravljenju, zahtevajo zacelitve! Kdo jih bo ozdravil, kdo zacelil? Le veliki zdravnik Jezus v tabernakeljnu, Jezus v sv. obhajilu, čigar mila roka vsako rano zapre, čigar tiha beseda razjasni vsako otožnost.

5. Otroci smo enega Očeta, ki je v nebesih, odkupljeni smo s predrago krvjo Jezusovega presvetega Srca; toda sedanji čas smo raztrgani drug od drugega. Kdaj se bomo zopet našli, kje zopet združili? Le pri Jezusu! Do njega pa pelje le ena pot, pot ljubezni. Prav raditega biva med nami, da nas združuje v ljubezni, da nas tolaži, da nas krepeča v boju. Vsak dan

prehodi solnce svojo pot po nebesnem oboju in razsipa svojo svetlobo, svojo toploto po vesoljni naravi. Vsak dan je od vzhoda do zahoda Jezus med nami in nas vabi k sebi, kliče nas k svojemu bivališču v tabernakeljnu, vsak dan nas vabi k sebi k svetemu obhajilu; pridite k meni vsi, ki sedanji čas delate, se trudite, ste obteženi z mnogimi skrbmi in težavami, — jaz vas bom pokrepčal.

Človek torej hrepeni po Bogu, hrepeni po življenju, po dobrem, večno srečnem življenju. Človeštvo sedanjó dobo hrepeni po miru, želi, da bi se mu vsekane rane ozdravile, želi si zopet bratovske ljubezni med narodi, — vse to more dobiti le pri Jezusu. On je naš Bog, on je kralj miru, on je nebeški zdravnik, on je večna ljubezen.

Hvala Bogu, vkljub gromenju in tuljenju topov, vkljub potokom krvi, ki se pretaka po skalnatih gorah, po rodovitnih poljanah in širokih močvirjih, po morju in po zraku, — vkljub vsemu temu pihlja prijetni pomladanski veter skozi katoliško notranje življenje. To prijazno pihljanje je ljubezen do presvetega Rešnjega Telesa, ki se poživlja pri vseh katoliških narodih.

Dragi udje bratovščine presvetega Rešnjega Telesa, naj ljubeznivi dihljej ljubezni do Jezusa v presvetem Zakramentu stalno poživlja vaša srca. Z gorečnostjo, kakor doslej, hočem raji reči: še z večjo gorečnostjo obiskujte in molite Jezusa, v tabernakeljnu pričujočega, udeležujte se skupne molitvene ure, kajti »kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, sem jaz, Jezus, sredi med njimi.« Ne nehajte ga pogosto obiskovati, pogosto prejemati. Pri tej priliki mu lahko potožite vse zasebne težave, pa tudi javne potrebe sedanjega časa. Njegova mehka roka bo vaše srčne rane celila, njegova tiha beseda, s katero govori na vaše srce, bo žalost in bridkost potolažila. Vstrajajmo v molitvi, bodimo stanovitni v naših prošnjah, akoravno nismo uslišani; stanovitna, zaupljiva molitev ne bo nikdar zastoj. Mi le prevečkrat prosimo za zunanje stvari, in te molitve niso uslišane; toda v notranjem, duhovnem živ-

ljenju bo imela duša brez dvoma veliko korist. To je naposled najpotrebnejše. Ljubi Jezus bo duši stoterno povrnil vsak korak

presvetega Rešnjega Telesa, vsako sveto obhajilo zahteva kako žrtev, toda za Jezusa nobena žrtev ni prevelika, ves trud je

Sv. Frančišek prejme Kristusove rane.

pred tabernakelj, blagoslovil bo s svojim božjim blagoslovom vsako sveto obhajilo. Delajmo, ne utrudimo se! Res je, vsak obisk

le malo povračilo za njegovo ljubezen. Ali je Jezus kdaj rekel: To je preveč za ljudi, preveč trpim, preveč žrtvujem? Jaslice,

zadnja večerja, križ nam glasno kličejo: Nič ni bilo Jezusu preveč za rešitev človeka.

Kadar bo mrtvaška luč obledela za tvoje oči, boš li takrat rekel: Preveč sem molil, premnogokrat Jezusa obiskal, prevečkrat sem pristopal k mizi Gospodovi, preveč sem se trudil za pobožno življenje, preveč delal za Jezusa? In kadar boš stal pred večnim Sodnikom, ki bo tehtal vsa dela brez ozira na osebo s pravično, nepodkupljivo tehtnico, boš mar takrat re-

kel: Preveč sem delal za Boga? Gotovo ne! Izza bledih ustnic umirajočega kristjana prihaja vedno le žalostna samoobtožba: Oj, premalo sem storil za Boga, premalo sem skrbel za svojo dušo!

Ne motimo se! Miru, sreče in zadovoljnosti ne najde človek drugje, kakor pri Jezusu. Miru, zadovoljnosti v javnem življenju ne zagotavlja zmaga kake premoči, ampak odkritosrčno združenje narodov v ljubezni Jezusovi, v ljubezni, ki se poživlja, ki se hrani v presveti Evharistiji.

(Dalje.)

V bajnem žaru večne luči.

Ko se zvečeri,
ko na nebu prva zvezda
svetlo zažari...
duša moja vedno išče Tebe.

In v svetišče, dom Tvoj tihi vstopim.
Ob oltarju večna luč trepeče,
večna luč, predraga znanka,
slajši pokoj lije v mojo dušo,
kakor v prvih dneh detinskih
materina, uspavanka.
Slajši pokoj...

Saj ob njenem bajnem žaru,
ko mi duša je dvomila
na razpotju, —
bedna v bojih je molila:
»Pošlji mi v temino žarek,«
se odprl je tabernakelj.

Večni sklonil se je k meni...
Duša moja, stokrat srečna,
čula je besede svete:

Dete!
Reven bil sem — radi tebe,
da ti bodeš bolj bogata,
bičan bil sem — radi tebe,
da se ti ne strašiš boja,

s trnjem kronan — radi tebe,
da bo krona tvoja zlata,
križ sem nosil — radi tebe,
da spoznaš ti pota moja,
križan bil sem — radi tebe
in srce odprl sem svoje — — —
dete, glej, — mar nisem vreden
da srce me ljubi tvoje? —

V revi bodem jaz ob tebi,
v radosti bom sreča tvoja,
tvoj pogum — ob uri boja.

Oče bodem ti in mati,
brat in sestra,
ne — še stokrat več:
Zaročenec...
Že te čaka prstan zlati,
čaka te poročni venec...

Večna luč le góri, góri,
sijaj žarke na oltár
in govóri,
da se je razpršil dvom,
da je zabljen rodni dom,
da je za Njegov oltar
vse življenje moje
Njemu — vedni žgalni dar.
Bogomila.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

Drugo: Kdaj naj se izreče priznanje? Kot pravilo naj velja: Šele po storjenem delu. Priznanje mora biti zaslužno. Ali pa je zaslužno, se pokaže šele

po izvršenem delu, če je bil otrokov trud res na vse strani vzoren, hvalevreden. Kdor naprej maže s priznanji, le pridi otroka. Otrok potem hoče pri vsakem naporu

priznanj, naj potem delo že izpade tako ali tako. Še celo naprej zahteva marsikateri razvajenec plačila, kakor bi bilo vzgajanje golo mešetarjenje. »Krajcar mi dajte, pa grem.« — »Če mi boste orehov dali...« — »Ja, če me očetu ne boste več tožili...« — »Če bom smela v nedeljo k igri...« In tako podobno. Beračiti se to pravi za otrokovo pokorščino, ne pa njegovo vzgojo voditi. Noben božji človek ne bo od takega pogajanja boljši.

Le tedaj, če ima storiti otrok res kaj posebno težavnega ali zoprnega, naj ga vzgojitelj osrči in vname s pametno obljubo. Toda taki slučajji naj bodo redki, kakor smo že rekli. Rajši nalogati otroku manj napornih opravil, kakor da bi moral vzgojitelj vsled tega množiti obljube.

Kar pa otroku obljubiš, to mu pa tudi do pičice — če mogoče, brez odlašanja — izpolni. Nič ni gršega, otrokom na starših pristudnejšega kot to, če ostanejo starši na laži. Obljuba je seveda pri vzgoji tudi nekakšen zdravilen strup: dober, če se rabi prav in redko; silno nevaren, če se rabi preveč in napak. Izvij se otroku neopravičeno le enkrat, dvakrat z obljubo, pa bo šlo po vodi vse njegovo zaupanje. Na mesto zaupanja bo pa sedla malomarnost.

Ko pa izrekaš otroku priznanje, izberi si za to primerne prilike, ugoden čas. Posebno primerni so n. pr. za pohvalo ali obdarilo otrok gotovi dnevi: Novo leto, godovni dan, Miklavžev večer, božični prazniki, sklep šole itd. Ob takih dnevih marljiv otrok kar malo pričakuje več zanimanja zase na starših, bolj prijaznega lica, dobre besede. Če pa ni nič, si pa misli: Kaj bi se gnal, ko pa ni h čemu? Pa se mu ohladi veselje do trudov in ljubezen do staršev.

Dobro naj starši tudi premislijo okolnost, ali ni tuintam bolje, da izreko priznanje temu ali onemu izmed pridnih otrok posamezno, natihem, kakor pa vpričo drugih bratcev in sester. Že res, da mora luč na svečnik; a pomisliti treba, da druge skoro grajaš, ko enemu izrekaš ali kažeš priznanje. Kaj rada se potem zaleze vmes

na eni strani nevoščljivost, na drugi pa domišljavost.

Tedaj pa pač, če potrebujejo otroci živega zgleda ali če morda dobrega otroka celo zaničujejo in ponižujejo, tedaj ga pa le dvigni z odločno besedo: »Veselilo bi me, ko bi bili vsi taki, kakor je...« Ali pa: »Poglejte ga: če ta more, zakaj bi pa vi ne?« Nikoli pa ni tega trpeti, da bi pohvaljenec sam zbadal druge in se šopiril nad njimi. V tem slučaju bi mu bilo za dalj časa odreči vsako, še tako zaslužno priznanje.

Tudi to naj vedó starši, da ni dajati daril in jedil nikoli skrivši otroku, ki si je zaslužil priznanje, ampak vedno le očitno in s pojasnilom, s čim si je ta ali oni zaslužil poboljšek. Tako se izmakne nepohvaljenim vzrok za zavist, pospeši pa med otroki zdravo tekmovanje.

Še tretja okolnost je važna: S čim naj se izrazi otroku priznanje? — Gotovo le s čim takim, kar ga razveseli, kar mu dá pošten užitek. Ta užitek naj bo pa tem prijetnejši, čim popolnejše je bilo otrokovo delo.

Manjšim zaslugam — seve mora biti otrokov trud kljub temu posebno plemenit — manjšim zaslugam že zadostuje, če pokažeš otroku vesel, zadovoljen obraz. Ali pa, če mu prijazno pokimaš, ga ljubeznivo pobožaš ali po rami potapljaš. Kakó to otroka poživi in podžgè! Le premalo znajo neuki starši spretno rabiti svoj pogled in poteze na svojem obrazu. Pesnik Gregorčič je modro zapisal: En ljub pogled — srcé se vžgè, en hud pogled — srcé mrjè. Tudi pri vzgoji.

Če pa misliš, da je te vrste priznanje za otrokovo delo premajhno, mu pa nakloni káko pošteno razvedrilo. To je pa že večja dobrota. Znabiti je otrok že sam prosil za to ali ono veselje, pa mu ga takrat nisi dovolil. Porabi zdaj priliko pa izrazi na ta način hvalevrednemu otroku priznanje. Pridni Jakec želi s teboj na božjo pot, potrpežljiva Ančka s teboj k teti, bogoljubna Francka bi rada videla enkrat mesto — zelo boš otroka razveselil in mu umljivo pokazal priznanje, če mu prijazno dovoliš, za kar prosi.

Nič ne boš rekel, nič omenil otrokovih zaslug, samó dovolil boš, pa bo vendar otrok čutil, da je to tiho priznanje za njegovo pridnost. Na enak način prav natihem izrečeš otroku priznanje, če mu — na primer — odkažeš pri mizi odličnejše mesto; če mu dovoliš, da sme pomagati pri kakem razveseljivem opravilu (ko stavite jaslice, obirate sadje, koljete ...), če mu izkažeš posebno zaupanje (naj v šoli ali cerkvi pazi na porednega bratca, naj nese učitelju kolin, naj gre na trg po to in ono ...). Vse to in táko vnema v otroku veselje do pridnosti pa mu vzbuja tudi bojazen, da ne bi zapravil te časti. Zato bolj pazi nase in pogumnejše zmaguje trude, kadar je »dober biti« težko.

Se izraziteje je pa priznanje, če je izrečeno z besedo. Táko priznanje imenujemo pohvalo. Te vrste priznanje naj bo pa še redkejše kot prvo dvoje. Kjer je količkaj preveč pohvale, tam je redkokje brez nadutosti pri otrocih. Zahvali zato z besedo redkokdaj, pa še tedaj bolj otrokovo delo kot pa njega samega. »Veseli me, da je ta tvoja obleka lepó poravnana! — Bog je vesel milosrčnosti, ker si postregla revežu! — Lepó je spisana ta naloga; le vselej takó!« Poudarili smo pa že spredaj, da imej táko priznanje vselej poleg sebe tudi prijazno bodrilo: »Le takó naprej! Le ne opešaj!« — da ne misli otrok: više ne gre več. Tak pristavek otroka malo poniža pa hkrati vname za nadaljnji napredek.

Še večjo moč kakor pohvala, ima pa na otrokovo srce obdarilo. To je že pravzaprav dvojnata pohvala: v besedah in v dejanju. Saj mora pač previdni vzgojitelj tudi z besedo pojasniti gojencu, zakaj je vreden obdarila. To pa že izkrajá povemo: Z obdarili bodi vzgojitelj pri mladini prav previden! Obdarila so težkoprebavna vzgojna hrana. Dajaj jih le za dolgo, preizkušeno pridnost in karmoč le ob slovesnih prilikah. Pa tudi na to pazi, kaj je primerno za obdarilo. Čim skromnejše, tem boljše. Znabiti zadostuje že mična pravljica, ljubka povestica, lepa pesmica? Če ne, pa izberi vsaj kaj takega, kar je otroku potreb-

no ali vsaj zelo koristno: obleka, šolske potrebščine, dobra knjiga, molek, jaslice, lepa podoba ... Le, če je že z vsem tem preskrbljen, naj pridejo na vrsto prijetnosti: igrače, jestvine, skromen lišp ... Tudi denarja ni popolnoma izključiti; daje naj se pa še med izjemami le izjemoma in še takrat ne na roko, ampak v hranilček. Modri Slomšek pravijo: »Za mladino je boljše biti brez denarja kakor brez vladarja.« Le takrat je priporočljivo, da se dá otroku kaj denarja v roko, kadar ga hočeš poizkusiti, kako ga bo samovoljno obrnil, in kako je že kaj z njegovo plemenito samostojnostjo.

Kaj naj pa rečemo o dragocenih obdarilih? To, da so smrtni sovražniki otroški nedolžni zadovoljnosti. Otroška duša je po naravi skromna, z malim zadovoljna: ptiček na veji, cvetka ob poti, rosna kapljica, zvezdica góri — to je njen raj in bogastvo. Otrok, ki potrebuje dragocenih obdaril, že davno ni več otrok.

Prav enako nespametno ravnaajo tisti starši, ki preobkladajo otroka za morebitne zasluge z jestvinami in sladkarijami. Zdrav otrok pač rad uživa, ker potrebuje krepke hrane za rast in razvoj. Toda komu v hasen je tisto tiščanje vanj in basanje s pupco in papco, da gleda otroku presitost iz oči, staršem pa neumna ljubezen? Kakó naj iz takega otroka kdaj izraste jeklen človek, ki se bo znal odreči tisočerim nasladam; junaška žena, ki bo poznala še kaj plemenitejših sladkosti kot so one iz sladčičarne?

Priznanje je torej res kot vzgojno sredstvo koristno, če se rabi po pameti, toda manj plemenito, ker se obrača na človeško slabost in jo hoče tudi uporabiti za dobro. Zato bo pameten vzgojitelj pač izkušal, da bo čimprej odpravil te vrste pomoček iz domače vzgoje, pa dovedel gojence do tiste blagodušnosti, da bodo ljubili in delali dobro, ne zato, ker daje sladkost, ampak zato, ker je dolžnost. Tako vzgojene je hotel imeti svoje poslance tudi nebeški Vzgojitelj, kar pove njegovo naročilo: »Kadar ste storili vse, kar vam je zapovedano, recite: Nepridni hlapci smo; storili smo, kar smo bili dolžni storiti.« (Luk. 17, 10.)

O žegnanju.

Ponatis iz »Zlate dobe«.

Marsikdo bi rekel: »Kje bo sedaj žegnanje v teh burnih, težkih dneh! Saj je žegnanje 'tam za laškim gričem', kjer grme topiči in se borijo tisoči v borbi za življenje in smrt.« In vendar je res, da so pri nas razgrajali o žegnanju po krčmah pravtako kakor prejšnja leta in se je izpilo vina več kakor kdaj prej, dasi je sedaj liter po okrogli ceni — kar po goldinarju.

Vprašali bi, kdo je pil in slavil žegnanski dan, saj starim se menda ne ljubi več, a fantje so odšli, kamor jih je pozvala domovina.

Sedaj so stopili na njihova mesta petnajst-, šestnajstletni fantički, ki posnemajo zvesto v vseh razvadah starejše vzor-fante. Le-ti so pili in peli ves božji dan, njim ob strani pa dekleta, kakršnih je povsod precejšnje številce in o katerih bi lahko rekli s prerokom Izaijem: »Ki hodijo okoli s stegnjenimi vratovi in namigavajo z očmi, ki ploskajo v roke in z nogami stopickajo...«

Samo enega je manjkalo, namreč običajnega pretepa še ni bilo po krčmah na ta dan. Prejšnje čase so se na večer zablistali noži, zaropotali stoli in zažvenketali kozarci. Ti mlajši so že tudi poskušali, ali še ni šlo. Dobrotnik alkohol je prehitro oamnil mlade glave, da so tuintam klonile na prsi, roke so se onemoglo povesele, na noge ni bilo moč stopiti. Sam Bog vé, kako so prišle te stvari v noči do svojih domov!

Pretkane in prevejane ptice so po takih vaseh. Hoče se jim popivanja in ker ni odraslih fantov, vabijo ta mladi, nezreli naraščaj.

Takole ob nedeljah se jih vstopi kar cela vrsta na gostilniški prag, odkoder iščejo, koga bi ujele. Mati pošlje fanta v cerkev, a temu rožljajo v žepu novci, ki jih je prislužil med tednom na dnini.

Veliko preveč zaslužijo pobiči v teh časih. Denar obdrže sami, kaj bi torej z novci! Obleko in čevlje mora omisliti mati,

če hoče, da bo pomagal tudi pri domu; a ta denar je njegov. Kako naj ga bolje obrne, da bo vesel enkrat v tednu, da se bo izkazal fanta?

»No, Lojze, pa vendar ne boš šel kar mimo!« ga pokliče dekleta izpred krčme in druga ji pomaga: »Aj, Lojze ima denar, bo dal danes za pijačo; pridi, no, pridi!«

Kdo bi se upiral tako vabljivim besedam! Namesto v cerkev, gre fant v krčmo, kjer popiva tako dolgo, dokler čuti kaj denarja v žepu.

Tako dozoreva prehitro mladina v teh časih in vzgaja jo po naših krajih prijatelj-alkohol. Druge oblasti ne pripoznavaajo nad seboj. Visoko ga cenijo tu vsi odrasli in mladi. Nihče bi jim ne dopovedal, da ni vino vseh dobrot dobrota, zdravilo v vsakršni bolezni — dušni in telesni.

Zglasila se je te dni v šoli mati takega mladoletnega razuzdanca in ga je tožila solznih oči. »Doma ne dela nič, hodi raje na dnino, kjer dobi pijačo in po štiri krone na dan.« Za žegnanje je hotel imeti nove čevlje. »Ne kupim ti jih,« se je uprla mati, »vse zapraviš po gostilnah; manj greha bo, če ostaneš v nedeljo bos doma, kakor če boš šel k fari in ondi popival.«

»Kaj,« je zavpil sirovež, »če mi ne kupite čevljev, vas bom ubil, potem pa še sebe!« Tako ji je zagrozil in neumna mati je hitela vsa v strahu v mesto naročit sinu čevlje, da je drajsal na žegnanju po krčmah in so ga morali na noč privleči sodruži domov, vsega pijanega.

Tako je pripovedovala mati sama in tožila svojo nesrečo; a vprašala se ni v srcu, koliko je kriva tega zla sama, ker je vzgajala sina bolj z vinom namesto z lepo besedo in lepim zgledom.

Prinesla je s seboj steklenico vina, menda za po poti, ker je velika vročina in zato žeja huda, a s hribov pot dolga. Postavila ga je na mizo, hoteč ga ponuditi tudi meni, češ, glejte, kako je lepo, kako se iskri!

»Le spravite ga, mati, dete imam pri prsih, ne pijem nič!«

»Kaj,« se je začudila in široko odprla oči, »kako morete dojeti, če ne pijete vina? Do tri litre in več sem ga izpila na dan pri vsakem otroku.«

»Zato pa je tako, kakor mi tožite. Potem ste dajali vino otroku tudi že v zibel, dokler ga ni vzljubil in sedaj ne živi več brez njega. Bog vé, kako bo končal vaš fant, in verujte mi, da ga je izpridilo najbolj vino.«

»Ej, vino že ne, kaj bo škodilo vino!« je odkimala in me ni razumela. Nočejo raz-

umeti, ne morejo se odtegniti pogubnemu vplivu satana alkohola.

Zato nas je strah, če se zazremo v bodočnost. Nimamo pričakovati boljših dni, ker popivanje bo rodilo same slabiče, ne bo nam dalo značajnih mož, kakršnih bomo tako zelo potrebovali.

Precej bi vsekako omejili zlo, ko bi se zavzele čimpreje tudi naše oblasti in ukazale, kakor je ukazala štajerska deželna vlada med drugim: Do dvajsetega leta ne smejo fantini v gostilne, ne sme se jim prodajati ne alkohol in ne tobak

Marica Koželj, omožena učiteljica.

Zgodovinske črtice o truplu sv. mučenca Urbana v farni cerkvi v Komendi.

(Val. Bernik.)

V vsakem oltarju morajo biti dobro shranjene koščice sv. mučencev, da se sme na njem opravljati najsvetejša daritev. Redke pa so cerkve, ki bi imele na oltarju ali pod njim truplo ali vse kosti, cel kostnjak, kakega svetnika ali svetnice. Med drugimi je tako srečna farna cerkev sv. apostola Petra v Komendi, ki ima pod velikim oltarjem v celoto zložene vse kosti nekega rimskega mučenca, ki so mu ondi dali ime Urban, to je meščan, Rimljan.

V arhivu (shranišču) beneficija Petra Pavla Glavarja v Komendi se nahaja zanimiv popis prenašanja trupla sv. Urbana iz Rima v Komendo l. 1753. Po tem nemškem izvirniku naj sledi tukaj slovenski popis v spodbudo domačim in drugim častivcem tega izkušenega priprošnjika in drugih svetnikov in svetnic pred božjim prestolom.

Iz posebne božje previdnosti in v splošno tolažbo ljudstva okoli komende sv. Petra na Gorenjskem in tudi v varno pribežališče vseh trpečih se je zgodilo, da je velečastiti in veleučeni gospod Magister Peter Pavel Glavar, apostolski protonator in Johanitske redovne komende sv. Petra v goriški nadškofiji, župnik in goreč dušni pastir poromal drugo leto po nastopu svoje službe na Laško ogledat si odličnejša mesta 1. oktobra 1752 ter prišel v Rim 26. oktobra, prebivši na Soči zunaj mesta Gorice smrtno nevarnost.

Želel je svojim prijateljem in ljubim ovčicam v veden spomin kot dar prinesiti domov celo truplo kakega mučenca in ne samo koščic

kakega apostola ali drugega znanega svetnika. In dobil ga je po dolgih prošnjah s pomočjo prečastitega, visokorodnega barona gospoda Petra Jakoba Testaferata, visokega Johanitskega reda komende sv. Petra prioratskega komturja, tudi Njegove svetosti Benedikta XIV. pravega prelata, — od njegove eminence Jo. Antonija sv. rimske Cerkve kardinala Guadagni, papeževega generalnega vikarija.

Truplo je nepoznano ležalo mnogo stoletij v katakombah sv. Priscile med drugimi svetimi trupli. Ker ni imelo imena in ga tudi na kakem listku v grobu ni bilo najti, ga je krstil na prošnjo župnikovo kardinal na ime Urban. Da je res svetniško truplo, spričuje naslednje. (Opomba poroč.: V teh katakombah se je našla najstarejša slika Matere božje — iz začetka 2. stoletja.)

Ko so krvoločni trinogi preganjali krščansko katoliško Cerkev, niso smeli prvi kristjani v rimskem cesarskem prestolnem mestu očitno živeti, ampak so se morali pod zemljo skriti in globoko zakopati. Tu so živeli skrivaj, preprosto, skupno, bratovsko v temni zemlji. Preživljali so se deloma z nabrano miloščino in skupnim premoženjem, deloma pa z lastnoročnimi deli, ki so jih v to odločeni bratje prodajali po mestu in za skupiček nakupili potrebnega živeža. Zato so imeli skriven izhod. Ker so bili ti na vso moč vneti, da bi duše, po temnem paganstvu zaslepljene, k pravi edinozveličavni krščanski katoliški veri in v nebesa pripeljali, so hodili zgodaj v mesto, skušali so se polagoma seznaniti, in pod-

učili, spreobrnili in krstili so jih mnogo izmed ljudstva. Kakor pa se je pomnožilo število krščanskih vernikov, tako so morali razširiti tudi stanovanja pod zemljo. Na ta način se je zgodilo, da je nastalo pod mestom Rimom drugo skrito mesto, čegar zidovje je napravljala trda zemlja in se raztegnilo na 30 italijanskih milj. Imelo je tudi razpotja in ulice, in pripetilo se je že nekaterim, pola neveščim, da so zašli. To podzemeljsko bivališče prvih kristjanov se imenuje k a t a k o m b e. Tu so živeli v bratovski, skupni edinosti ter opravljali marljivo božjo službo z mnogoterimi molitvami in duhovnim petjem. Ko pa je kdo umrl naravne smrti, so ga ravno tam pokopali v stransko steno.

Ker so pa bili nekateri izmed teh, ki so šli v mesto nakupovat živeža in druge spreobračat, izdani in v ječe vrženi, je napravilo to, ko se dolgo niso vrnili, med drugimi pod zemljo skritimi brati velik strah, da bi ne bili izdani, razkriti. Zato so poslali venkaj druge, da bi izvedeli, ali so varni. Ko so izvedeli, da so oni zaprti, so jih s pobožno in gorečo molitvijo Bogu priporočali, da bi ujete brate s svojo milostjo utrjeval v sv. veri. In zares so bili tako stanovitni, da jih niso ne darovi, ne priliznjene besede, ne muke in trpljenje mogle pripraviti k odpadu od katoliške vere in obrniti k malikovalstvu. Razkaceni trinogi so jih potem nešteto k smrti obsodili.

Ko je bil določen dan usmrčitve, je prišlo več kristjanov skrivaj k pogrebu. Potem pa so skušali trupla na tihem odnesti v katakombe, kjer so jih pokopali v krščanski bratovski ljubezni v mnogih molitvah in solzah, ki so jih pretakali iz ljubezni. Da bi pa njihove muke in njihova svetost potomcem ne ostala neznan, so jim napravili grobni napis z označbo imena, dneva in junaško prestanega mučenja, zlasti tistim, ki so bili plemenitega stanu ali po zaslugah slavnější ali komu preživelih sorodni. Drugim pa, (ker vsem takih grobnih napisov niso mogli narediti, ko jih je bilo na

en dan po več tisočev pomorjenih), so pridejali le nekaj znamenj njihovega častitljivega mučenja in smrti. Znamenje pa, ki so ga rabili v tem slučaju prvi kristjani in kar je bilo po katoliški Cerkvi po starem izročilu potrjeno, ni palmova veja, ker so jo, kakor se bere v zgodovini, tudi hrabrim poganskim junakom v vojski vsekavali v njihove grobne spomenike, ampak to znamenje je steklena ali drugačna posoda, ki je niso navzdol, ampak pokonci v grobu prizidali, in v kateri je bila shranjena prelita kri sv. mučenca, ako so jo mogli dobiti; vendar pa ni to zahtevati, ker niso bili vsi z mečem, ampak nekateri tudi z vrvjo ali na drug način, ne da bi bili prelili kaj krvi, usmrčeni. Drugo znamenje pravega mučenca (marternika ali spričevavca za sv. vero) je na grobu se nahajajoče XP, to je pro Christo, za Kristusa, za Kristusovo vero mučen. (To je tudi znamenje za Kristusa samega. Opomba poročevalca.)

Apostolska stolica preiskuje neprestano v najdenih katakombah z velikimi stroški v večjo čast božjo, ki je češčen v svojih svetih, in v obilnejši dokaz edino zveličavne katoliške vere, katere nemala podlaga so mnogi, da, nešteti mučenci. Teh svetnikov kosti in telesa, ki so ali z napisom ali z enim poprej omenjenih znamenj kot prava spoznana, se izkopavajo. Pri drugih, ki nimajo nobenega takega znamenja, se sicer vkoplje, toda kosti ne vzamejo venkaj, da bi se ne častile kake nesvete kosti. Naj bi se torej samo telesa svetnikov izpostavljala češčenju, akoravno je verjetno, da veliko teh, ki so pomrli in so pokopani v katakombah, je Kristusovih spoznavcev, devic in vdov in zares v številu svetnikov. Take izkopane kosti se tu pa tam dajo romarjem, ki pridejo v Rim, celo truplo pa le visokega stanu osebam s papeževim dovoljenjem in iz posebne milosti.

To je kratko sporočilo o katakombah in o svetih truplih, ki ga je imenovani župnik dobil ustno od varihov v Rimu (Custodes).

(Dalje.)

Zgubljeni poklic.

P o v e s t.

(Konec.)

Ubogi Hinko! Zakaj me tako hitro zapuščaš? Mogoče te je usmiljeni Bog hotel pozvati k sebi vsled iskrenega tvojega kesanja? Ali te je božje usmiljenje spoznalo vrednega za nebo?

Verjamem, da je tako. Ta vera, ki se smehlja moji ljubezni, blaži mojo bolečino, ki mi jo povzroča tvoj odhod. Bog te je poklical k sebi, ker je bilo tvoje kesanje resnično in globoko.

Uverjen sem, da si blažen za večno. —

Ko sem zvedel, da je moj prijatelj v veliki nevarnosti in da je često izrazil željo, da me zopet vidi, sem prosil in dobil dovoljenje, da pohitim k njemu.

Kar letel sem do njega. Šele ko sem imel Pireneje za hrbtom, sem se malo pomiril.

Našel sem ga v postelji. Znaki bližajoče se smrti so bili globoko vtisnjeni na njegovem upadlem licu in na njegovih vročih ustnicah.

Sirota!

Tvoja smrt mi je prizadela res velike bolečine; toda tolažim se, da sem bil pri tebi v tvojih zadnjih dnevih, da sem ti mogel izkazati svojo ljubezen. Dano mi je bilo, da te spremljam do neba. Ta misel mi lajša grenko bolečino.

Videl sem, da je v resnici angel, da so bile njegovih zmot krive okoliščine, v katerih se je nahajal, a nikakor zlobno srce.

Kako bi mogel biti pokvarjenega srca mladenič, ki je bil v zavodu vzor krepostnega življenja. Bil je s silo iztrgan iz pravega življenja in postal žrtev varljivega sveta.

Hinko je bil mladenič izvrstne narave, dober, pobožen, a moram reči, da mu je manjkalo one nepremagljive vstrajnosti v sklepih, ki je navadno sad skušenj. Kakšno skušnjo pa je mogel imeti mladenič, ki je dopolnil komaj dvajseto leto?

Tri tedne sem bil pri njegovi postelji. Bedel sem pri njem kot pri svojem bratu; saj sem ga tudi vedno ljubil kot brata. Nikdar ne bom pozabil onega trenutka, ko sem prišel k njemu. Kolena so se mi zašibila. Mislil sem, da se moje oči motijo. Od onega vedrega, iskrenega, vzvišenih idealov polnega lica ni ostalo drugega kot senca. Vse je minilo! Udaril sem v jok, preden sem ga pozdravil.

Takoj me je opazil in spoznal. Ni se mogel zdržati joka. Nobene besede mi ni mogel reči. Razprostrl je roke, pritisnil me na svoje srce in moje solze so se združile z njegovimi. Kaj vse sva govorila v tem

molku drug drugemu, v tem objemu, v teh solzah!

Ubogemu Hinku se je napolnilo srce s svetim veseljem. Ponavljal mi je s slabim glasom:

»Vsaj v tvojih rokah bom umrl, moj prvi in zadnji prijatelj!«

Mati in sestre so mi rekle, da je moj prihod povrnil mojemu in njihovemu Hinku življenje. In tako so sladke sanje postale resnične.

Ko je prišel k sebi po prvih vtisih, ki jih je dobil ob mojem prihodu, se je kazal dva ali tri dni zdravega, veselega, vedrega. Zdelo se mi je, da mu je bolje. Nadejal sem se, da bo okreval. Neko noč se je prebudil iz globokega spanja in začel izgovarjati moje ime. Slišal sem, kako je šepetal: »Karel!«

Prišel sem k njemu.

»Hinko, tu sem pri tebi!«

»Karel, nikar se ne varaj! Verjemi mi, da bom le malo dni še živel. Čutim, da mi zmanjkuje življenja. Tvoja navzočnost me sicer krepi, a slabim vedno bolj. Nikar se ne oddalji od mene! Tebe potrebujem. Vse ti hočem povedati, kar imam na srcu; a ti, prosim te, izpolni mojo zadnjo voljo! Slušaj me!

Ko sem še mogel pisati, sem zapisal nekaj svojih dogodkov. To so mali »Spomini«, ki ti jih izročam. Želim, da jih izdaš z namenom, da se pouče mladeniči, poklicani v redovno življenje, da v svetu ne bodo dobili pravega miru.

Druge odloči Bog za borbo s svetom. Vsak pa ima svoj križ. A nikdo naj ne krene s pota, ki mu je odkazan.

Mariji Pomočnici sem obljubil, da bom izdal te-le »Spomine«. Obljubil sem ji takrat, ko sem prejel blagoslov od onega svetega moža, od Don Boska. Ali mi boš mojo obljubo izvršil? Moj Karel, kajne, da mi obljubiš?«

»Obljubim, Hinko!«

»Prepričan sem bil, da boš izpolnil željo svojega prijatelja na smrtni postelji.«

Vzel je izpod vzglavja zavitek papirja — te-le »Spomine«. Nato mi reče:

»Sedaj bi še želel, da prosiš ravnatelja našega zavoda v Barceloni, naj me vsak dan obišče.«

»Ravno danes bo prišel.«

»Tvoja in njegova navzočnost mi kre-pita dušo in pomnožujeta moč.«

»Ne vem, toda zdi se mi...«

»Daj, govori, Karel! Imaš nekaj važnega. Čemu se protiviš in molčiš?«

»Dej, govori, Karel! Imaš nekaj važ-nitega srca. Bog je govoril tvoji duši. Raz-

Zadnje poročilo ...

»Pa če bi rad videl naše predstojnike, ... zakaj...?«

»Govori, Karel, govori! Kaj hočeš reči?«

umel si ga. Ali bi ne bilo prav, da zdaj, ko si dovršil leto svojega novicijata...?«

»Razumem te, moj dobri Karel! Sve-tuješ mi, naj naredim redovne obljube. Ali

misliš, da sem vreden take milosti? Ali se ne spominjaš, kako sem pozabil na vse?»

»Toda, vse to je minilo. Na to ni treba niti več misliti. Usmiljeni Bog ti je zbrisal grehe, ki si jih storil. Čemu se sedaj na to spominjaš?»

»Torej misliš, da bo sprejel ravnatelj mojo redovno obljubo?»

»O tem sem prepričan, Hinko. Glej, prišel sem k tebi iz Italije z vsemi potrebnimi dispensami od našega predstojnika.«

»Karel, Karel! Ti si moj angel-tolažnik! Govoriš mi o tem, kar je moja najsrčnejša želja. Ker sem pa videl, da sem nevreden, da nimam nič zaslug in ker sem mislil, da bi me ne ti ne drugi ne imeli za vrednega te milosti, nisem hotel začeti o tej stvari s teboj govoriti.«

»Kes in bridkost sta te očistila. Povrnila sta ti prijateljstvo z Bogom. Redovne obljube ti bodo pa povrnilo krstno nedolžnost. Bodi torej miren! Prepričan sem, da bo ravnatelj z največjim veseljem sprejel sporočilo, da srčno želiš narediti obljube.«

»Blagor mi, če bom deležen tolike sreče! Mati in sestra bi od veselja jokale. Ali pa bi se smel, Karel, jaz tega radovati? Ali ne misliš, da po tolikih hudobijah nisem vreden tolike milosti?»

»Zaupaj v našega ravnatelja in mene! On naj sodi!«

»O, da! reci mu, naj pride.«

»Prišel bo kmalu. Slišal je včeraj od mene, da ti je bolje. V samostanu je zapovedal, naj molitve, ki se neprestano molijo zate, nadaljujejo. Hinko, grem, da ga pokličem.«

Stekel sem hitro v samostan in razložil ravnatelju vse. Zelo se je razveselil. Hvalil je Boga za tako srečo. Šel je takoj z menoj.

Hinko naju je pričakoval v pobožni molitvi. Mati in sestra so ob njegovi postelji molile rožni venec.

Ves v veselju poljubi Hinko ravnatelju roko, ki ga nagovori z ljubeznivimi in tolažilnimi besedami. Nato nas je prosil ravnatelj, naj ga pustimo samega s Hinkom. Vsi smo se odstranili. Hinko se je nanovo

spovedal; prosil je ravnatelja, naj ga drugo jutro obhaja.

»V družbi svojega dobrega Jezusa,« je rekel, »hočem mirno umreti. In če hočete, dobri oče, jutri po sveti maši sprejeti moje obljube, boste storili svojega Hinka srečnega.«

»Da, sin moj, jutri bodo izpolnjene tvoje in naše želje.«

Nato se je še malo razgovarjal z bolnikom in se poslovil.

Mati in sestra so se trudile, da čim lepše okrasijo kapelico, ki je bila zraven Hinkove sobe.

Drugi dan zjutraj se je vrnil ravnatelj, da daruje sv. mašo. Dragi bolnik je želel, da se mu postelja postavi nasproti oltarju. Naslonjen na visoko vzglavje je čakal s sklenjenimi rokami trenutka, ko bo sprejel Jezusa v svoje srce.

Po sv. maši je ravnatelj bral naprej obrazec obljub, a Hinko je za njim ponavljal jasno, razločno, v navzočnosti vseh. Podpisal je listino, ki mu jo je izročil ravnatelj. Dasiravno mu je drhtela roka, je vendar razločno in čitljivo napisal svoje ime in priimek.

»A sedaj bi želel, oče, malo vstati, da oblečem svojo redovno obleko, v kateri želim pokopan biti.«

»Toda jaz upam, da ti bo Bog povrnil zdravje,« je odgovoril ravnatelj. »Ako bodo naše prošnje uslišane v nebesih, se boš zopet vrnil med nas; če te pa Bog pokliče k sebi, ti bo podelil delež pravičnika.«

»Oh, oče, nikdar ne želim ostati na tem svetu. Izročil sem se popolnoma volji božji. 'Zgodi se tvoja volja', to je moj vedni vzdihljaj. Želim umreti kot redovnik, zato želim vstati in obleči blagoslovljeno obleko.«

Dobri ravnatelj se ni mogel vzdržati solz. Objel je Hinka, kateremu smo pomagali obleči redovno obleko.

Postavil se je na zemljo, a ni se mogel držati na nogah. Prosil je, da smo ga spremenjali k oltarju, kjer je poljubil Marijino sliko. Nato se je vrnil v posteljo.

Ravnatelj je obljubil, da bo drugi dan zopet prišel.

Našemu bolniku se je torej izpolnila želja, največja njegovega srca. Cel dan je preživel v molitvi.

Ponoči se je njegovo stanje poslabšalo. Napadla ga je silna mrzlica. Zdravniki so rekli, da je mladenič na koncu svojega življenja.

Mati je bila zmedena od bolečine. Ne-prestano je govorila:

»Jaz sem ga ubila! Jaz sem ga ubila!«

Tudi sestra sta v svoji sobi zelo jokali.

Drugi dan se je ravnatelj dolgo mudil ob bolnikovi postelji, kateremu se je um že nekoliko omračil.

»Karel! Mati! Jezus!« Te besede je vedno imel na jeziku. Na stavljena vprašanja ni več odgovarjal. Težko je spoznaval one, ki so bili poleg njega. Popoldne ga je vročina popustila. Zaspal je za precej časa.

Pred polnočjo je prišel zopet nekoliko k sebi, da je mogel izgovoriti besedo »Jezus«. Poljubil je križ, ki ga mu je mati približala ustnicam. Zaprl je oči.

Dihanje, prej vznemirjeno, se je vedno slabšalo. Prsi so se mu le počasi dvigale. Naslonil je glavo na mojo ramo in se tako počasi bližal potu v večnost.

Globoko vzdahne in glava mu pade na moje prsi. Bil je to zadnji zdih te uboge, a blage duše.

* * *

Hinko, tebe ni več! Ni te mogel za-držati jok matere in sester, ne molitve tvo-jega Karla, ne tvoji sklepi, ne tvoje obljube. Odšel si v nebesa. Tvoje srce, katero si celo ohranil Jezusu, je ugajalo njemu. Nam ostane samo grob, na katerem objokujemo prijatelja, brata, sina.

Tvoja podoba je ugrabljen našim po-gledom, zakril jo je smrtni znoj.

Ono srce, na katerega si vtisnil ime ljubljence svoje duše, je razvnel On s svojo ljubeznijo in ti si blažen z njim.

Nikar ne pozabi na nas v nebesih. Pro-si za nas, da se zedinimo gori v božji lju-bezni.

Zbogom, dragi mladenič, utrujeni pot-nik! Tvoja žalostna povest, ki bo mnogim v pouk, je dovršena.

Pred tvojim križem naj črpajo moč mlade in goreče duše, a starši naj se uče velikodušnosti!

Na svidenje, Hinko!

Vse za tebe, moj Bog, vekomaj!

Večerna molitev.

Ko zvon večerni zazvoni,
Čustev sladkih sto mi vžiga;
Molitev iz srca kipi
In duh se moj nad zvezde dviga.

In danes delo sem končala,
Bog blagoslov mi sveti daj!
Na veke, kadar bom zaspala,
V objubljeni me vzemi raj!

Ivanka.

Kdaj bo vojske konec?

Kdaj bo vojske konec, se ljudje vprašujejo. Ali pa živimo takó, da bi bilo že upati na mir? Poglejmo, kako je sedaj s pijančevanjem! Veliko tisoč se jih je že popolnoma streglo, ker jih že krije črna zemlja... Veliko tisoč moških je sedaj prisiljenih abstinencov, ker ne dobe drugega piti kakor vodo. Vendar pa ostane veliko

število še takih, ki ga prav radi pijo. Tudi naša dekleta, sicer za vse dobro dovzetna, se pri abstinenci nočejo nič kaj izkazati. — Res je, da so gostilne po deželi že precej prazne, drugače je po mestih, ki so polna vojaštva. — V nekem majhnem mestu blizu nemške meje je okrog trideset

gostiln, in od teh jih je še 18 pohujšljivih z zapeljivkami. Kaj se vse v teh gostilnah godi, je nemogoče popisati in le blagor človeku, ki mu je to neznano. Koliko mladeničev in mož pride z dežele k vojakom poštenih, v mestu pa zaidejo sami ali pa z sprijenimi tovariši v take brloge, kjer nič vredne ženske uganjajo svoje nesramnosti. In koliko jih je še, ki se samo od greha živé in moške s silo zapeljujejo. Videl sem 18-letne fante, ki so bili po dvamesečnem bivanju v mestu že v oddelku za spolne bolezni. V tistem mestu jih ni nič več kakor 600 na ta način bolnih (!!).

Zato, dragi možje in mladeniči, kateri ste že pri vojaki, ali kateri šele pridete: varujte se zloglasnih gostiln! V nobeno gostilno ne stopite prej, dokler ne veste za gotovo, da je poštena! Kadar imate čas, obiščite kakšno cerkev, navadno se dobé sedaj tudi litanije povsod od 6. do 7. ure. Ako to storite, se boste počutili najbolj potolažene in razveseljene z mirnim srcem. Tako se bomo najbolj hitro in gotovo bližali resničnemu miru. Čim preje bomo zadostili za vse grehe, tem prej bo konec vojske! J. U.

Kaj pišejo vojaki.

Prošnja.

Marijine hčerke! Z eno prošnjo bi se obrnil do vas: ne morem se potolažiti drugače, kakor da vas prosim ene reči, katere smo tako potrebni tukaj na bojišču. Ni nam mogoče, da bi prejeli sv. zakramente tolikokrat, kakor smo jih doma. Zato bi prosili vas, hčerke Marijine, da bi ve za nas prejele enkrat ali večkrat svete zakramente in jih nam darovale. Hčerke Marijine, rad bi vam popisal, kako se mi srečne štejem, kadar smo pri sv. maši. Nisem še videl vojaka, da ne bi imel solznih oči. Kako pobožno molijo z povzdignjenimi rokami h Kristusu Gospodu. Rade bi vedele, kakšne so naše cerkve: revne so; napravimo kapelico iz zelenja, reven oltar in nanj postavimo križ; to je naša cerkva. Nimamo petja, ne orglana, vse se vrši tiho. Še enkrat vas prosim, usmilit se nas ubogih vojakov in izpolnite nam našo željo. Tudi mi bomo za vas tukaj molili in prosili, da bi ostale zveste Mariji, naši Materi. Marija naj vam poplača vse tisočkrat. Alojzij Lavrič, Anton Krampf, Luka Loza. Na bojišču, dne 25. avgusta 1916.

Z bojišča.

Na bojišču, v torek, 11. julija 1916.

Prestal sem zopet nekaj prav vročih in grozopolnih dni, o katerih bi se le težko dalo popisati, kako strašni da so bili. In glej, pod mogočnim varstvom božjim in Marijinim sem vse to srečno prestal.

Ravno tako se mi je zdelo potem, ko je vse to minilo, kakor če sem kdaj kosil na travniku, pa sem šel, ko sem eno vrsto odrezal, nazaj, da vrežem drugo, pa sem videl, da tam, kjer sem prej kosil, stoji velika bilka

pokonci in sem si mislil: Kako si se pa še ti tako srečno izpod kose izmuznila? Zdaj se pa jaz samega sebe lahko taki bilki primerjam. Takole je na vojski — in iz vsega tega se pač razvidi, kako ubogi vojak na bojišču potrebuje veliko srčnosti in zaupanja v Boga, predvsem pa čiste vesti, kajti vedno je v smrtni nevarnosti in vsak trenutek ga more sovražna krogla poklicati pred sodni stol božji. — Mnogo je treba prestati na vojni — in kako nesrečen bi bil pač človek, ako bi v takih razmerah ne vedel, kje je za njega pribežališče, kdo njegova pomoč in tolažba, in bi v takih resnih urah živel v sovraštvu božjem. Tistim pa, ki Boga ljubijo, služi vse v korist. In zopet stoji pisano: Nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo in v nobeno človeško srce še ni prišlo, kar je Gospod Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo.

Matevž.

II.

Bojišče, 10. avg. 1916

Že je minilo 15 mesecev, odkar sem se podal nad Italijana. Ves ta čas kakor tudi tri mesece v Galiciji me je naša dobra mati Marija varovala s svojo skrbno roko. Velikokrat me je pripeljala iz velike smrtné nevarnosti zdravega nazaj. Veliko jih je, ki tudi zdaj v teh težkih časih preklinjajo Mater božjo, Boga in vse, kar je božjega in se norčujejo iz tistih, ki častijo njo, ki je vredna vse naše časti. Seveda za take ni druge pomoči, kakor prositi Boga, da jih pripelje na pravo pot. Nas pa tudi ti ne bodo ostrašili in odvrnili od naše matere, ampak jo bomo še z večjo gorečnostjo častili in jo milosti prosili. Tako j se pozna tudi tukaj fant, ki je bil v Marijini družbi. On vse težave veliko

lažje prenaša kakor pa drugi, ki se nad vsem jezijo in preklinjajo. — Mlad. in dekl. Marijinim družbam pošiljam iskrene pozdrave, posebno Dobrépoljski.

Josip Prelesnik, podlovec,
član Dobrépoljske M. dr.

Pozdrav.

Sprejmite Vi in vsi bralci »Bogoljuba« srčne pozdrave z ruskih poljan od Vam zvestega prijatelja.

Inf. Šinkovic Joh.

I. R. 8, 16. Komp., Feldpost 204.

Padli in umrli kongreganisti.

† Alojzij Plavec.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 6. junija t. l. nam je smrt pobrala na italijanskem bojišču vzornega mladeniča Alojzija Plavca. Smrt pobira, nič ne izbira, a v vojski se zdi, da izbira ravno najboljše. Kadar je šlo za to, da se pridobi Marijini družbi novih udov, da se tu ali tam javno nastopi, da mladeniči pogosteje prejema jo sv. zakramente, da se po »Bogoljubovem« nasvetu vpelje v družbi kaj novega, koristnega, je bil rajni Lojze z besedo in zgledom prvi na mestu. Kot dolgoletni prednik Marijine družbe je bil res desna roka duhovniku-voditelju. Pisal je domačim: očetu, sestram, pisaril svojim doma ostalim tovarišem, pisal dušnim pastirjema. »Kaj delamo zdaj v Marijini družbi, kako se giblamo, če kaj molimo zanje, ki so v vojski,« je povpraševal. S posebnim veseljem je poročal, kadar

so Laha kje pogнали v beg. — Veliko smo zgubili z njim. Nenadomestljiv nam bo. Pogrešala ga bodo društva: Bralno društvo, Mladeniška zveza, Marijina družba. A Bogu je tako dopadlo; njegove sodbe so nepojmljive. Očetu in sestrama: sožalje, mladeničem-družbenikom pa: Idite, storite in živite po njegovem zgledu!

† Janez Erbežnik.

Iz Sore. Naša mlada Marijina mladeniška družba je dala za domovino prvo žrtev: Dne 30. junija je umrl Janez Erbežnik iz Drage. Vpoklican k vojakom se je nekoč silno prehladil. Obol el je na smrt. Toda zboljšalo se mu je. A bolezen je glodala v njem tako dolgo, da je moral od vojakov domov in doma je počasi izhiral. Bil je tih, marljiv in pošten mladenič. Počivaj v miru!

Glasnik dijaških kongregacij.

Virgini virginum vitam!

Padlim gojencem zavoda sv. Stanislava.

† Franc Kastelic.

Česar sem se vedno bal, to se je zgodilo. O Binkoštih je došla v zavod sv. Stanislava vest, da je 6. junija padel na laškem bojišču pri Asiagu c. in kr. kadet, abiturijent Franc Kastelic, ponos in dika zavoda sv. Stanislava, zgled gojencem, vrl krščanski vojak, up staršev in naša nada. »Padel je najboljši gojenec, kar jih je vzgojil zavod,« tako se je govo-

rilo z žalostjo tiste dni v šentviškem zavodu.

Rojen je bil Fr. Kastelic v Metnarju pri Zatičini 10. januarja 1896. Kar je bil pozneje med dijaki, to je bil že kot deček med svojimi sošolci: po pridnosti in vedenju zgled vsem; živahen in vesel, a nikoli razposajen, prijazen in ljubezniv brez vsiljivosti. Lepo, fino obnašanje ni razodevalo, da je preprostih kmetskih staršev otrok. Temu je odgovarjal tudi napre-

dek v šoli. »Vedno in vse prav do bro« — to spričevalo mu daje vodstvo domače šole.

Deček je imel veselje do učenja, zato si je zelo želel v srednje šole; toda premagati mu je bilo precej težav: pomanjkanje potrebne šolske izobrazbe, ki mu je trirazrednica ni mogla dati, pa gmotne težave. Prvo oviru mu je pomagal odstraniti p. Štefan iz zatiškega samostana, ki ga je privatno poučeval, zlasti v nemščini; drugo oviro na poti do gimnazije mu je pomagal premagati njegov skrbni katehet p. Lavrencij, ki je znal ceniti dečkove zmožnosti; izprosil mu je za majhno plačilo sprejem v zavod. Bal se je do zadnjega, da bi se mu njegove želje po srednji šoli ne izpolnile; še nekaj dni pred odhodom v prvo šolo je rekel materi, ko je opazil njene skrbi: »Mama, bojim se, da mi boste v zadnjem trenutku vse podrli.«

Tako je prišel leta 1907. v pripravljalni razred v zavod, kjer je nadaljeval dosežanje zgledno življenje in napredoval od dne do dne v znanostih in čednostih v zgled sogojencem, v veliko veselje staršem in predstojnikom. Marljiv kot čebelica ni potratil tudi ne minute za študij odločenega časa; zato pa je bil vsa leta med prvimi učenci; in če mu je ostalo še kaj prostega časa, ga je vestno porabil za širšo svojo izobrazbo: učil se je pridno italijanščine in francoščine; v zapuščini sem našel tudi češko in rusko slovnico. Zelo je ljubil petje. Že kot deček je na paši, ko se je čutil varnega, da ga nihče ne sliši, imel svoje pevske vaje. Rad je piskal na flavto in učil se je harmonija, ker je bil prepričan, da mu bo vse to enkrat prav prišlo v stanu, po katerem je hrepenel s celo dušo.

Ali pri vsej skrbi za šolo mu je bila izobrazba srca, napredek v krščanskih čednostih vendar prva stvar. O njem pač ne vé nihče, da bi se bil kdaj pregrešil zoper hišni red zavoda. Vse na njem je bilo lepo urejeno, notranje in zunanje življenje. Ko je bil v prvi šoli, je bil klasificiran za »izvrstnega« gojenca, in vsi, ki smo ga poznali, smo priče, da je to ostal vedno.

Ker je vedel, da je Marijina kongregacija šola za pobožno življenje, šola za plemenite značaje, zato je zgodaj poprosil za sprejem v družbo. Od prve šole je bil vseskozi zgleden kongreganist, tako da so ga tovariši ob koncu šeste šole izvolili za prednika kongregacije, ki jo je vodil do vpoklica k vojakom z neumornim delom, a še bolj z lastnim zgledom. »Bil je vzor in zgled,« je pisal o njem tovariš kongreganist in s tem izrazil sodbo marsikatega gojenca. Kdo ni bil ginjen, ko smo ga videli zatopljenega v molitev pri sv. maši, pri rožnem vencu, ko je adoriral v prostem času?

Dan za dnem je bil reden gost pri obhajilni mizi, kamor je redno zahajal tudi kot vojak, če je bilo le mogoče. Res, da je blagi mladenič prejel od Boga izredne darove, a tudi o njem veljajo besede, da se zlato preskusi v ognju; prilik za to tudi pri njem ni manjkalo in tedaj se je med svojimi sogojenci še bolj v svetli luči pokazal kot izklesan, kristalno čist značaj, ki ne popusti od svojega prepričanja ni za las.

Posebno skrb je posvetil v kongregaciji abstinentnemu odseku, za katerega se je zanimal do konca. Še nekaj dni pred smrtjo je pisal, da je po vseh njegovih skušnjah tudi v vojski mogoče biti abonent. Govoril je iz lastne skušnje.

Vsi, ki so ga poznali in imeli priliko občevati z njim, poudarjajo kot značilno potezo v njegovem življenju njegovo ljubko, neskaljeno veselost, ki jo je ohranil do konca. Ko si ga videl vsega živalnega skakati po igrišču pri nogometu, ali se gibčno sukati na telovadnem orodju, si si komaj mogel misliti, da je to tisti mirni, vedno zbrani Kastelic. »Bil je vedno vesel kakor nedolžen otrok,« je pisal gospod, ki je gledal zadnje dneve njegovega življenja.

Izredna prikazen med dijaki, je bil tudi v počitniškem življenju nekaj posebnega. O počitnicah je bil najrajši doma in pomagal pridno staršem na polju. K sv. maši je hodil skoraj vsak dan, in ravnotako k sv. obhajilu. Spominjam se, da neke velike počitnice tudi en dan ni izostal od sv. obhajila, dasi je imel tri četrte ure do župne cerkve. Ob nedeljah je šel v cerkev najrajši z materjo. Če sta imela dohiteti druge, je rekel: »Mama, le počasi, da bova sama!« Sploh je bil pri materi najrajši, kadar je le mogel; še celo svoj zajutrek je použil navadno le v kuhinji, samo da je bil pri materi. In kakor je bil doma najrajši pri materi, tako tudi v zavodu pri svoji nebeški Materi.

Zavedal se je pa tudi drugih svojih dobrotnikov in jim bil vedno hvaležen; spominjal se jih je vedno, tudi na bojišču, in jim pogosto pisal.

Za domačo Marijino družbo in abstinenco je bil ves navdušen in je z veseljem pomagal voditelju družbe pridobivati fante za družbo in abstinenco.

Preprosto ljudstvo je zelo ljubil in večkrat pripovedoval, kako se veseli, da bo mogel delovati za ljudstvo po izobraževalnih društvi i. t. d.

Vojska je prekinila to lepo dijaško življenje. Popolnoma vdan v voljo božjo je brez bojazni, da, z vidnim veseljem oblekel vojaško suknjo, ker je smatral tudi to za voljo božjo. Ko je po naboru njegov prefekt vprašal, kdo je najbolj korajžen in kdo se najmanj boji, so vsi

tovariši rekli: »ta-le«, in pokazali Kasteličev pult. In res je to bilo. Postal je cel vojak, krščanski vojak. »Moliti tudi tukaj ne zabim, tukaj še celo ne. Včasih se spominjam tudi Stefana († Kočevarja). Žal mi je za njim. A on je preстал — tako je pisal 13. septembra 1915. Z istim Kočevarjem sta pri vojaki pridno zahajala k šmarnicam, kadar sta bila prosta. — »Letos praznujemo maj bolj 'feldmässig' — žalibog, ni mogoče boljše,« je pisal letos. Dne 7. decembra je na Oslavju v strelskem jarku lasnoročno spisal obnovitev posvečenja, medtem ko so okoli njega padale granate. »Tuere me servum, clientem. filium tuum« — s tem priporočilom je sklenil.

Junaško se je boril na gališkem, pozneje na goriškem in slednjič na tirolsko-laškem bojišču. Na Podgori mu je krogla prestrelila uhlj, a čez nekaj dni je bil zopet pri svojem polku. Za svojo hrabrost na Oslavju 10. decembra 1915 je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo. 23. februarja 1916 je ob priliki štiridnevnega dopusta napravil maturo z odliko in naslednji dan se je vrnil brezskrbno nazaj k svoji stotnji. Potem je tekom treh mesecev trikrat avanziral: v narednika, v kadetnega aspiranta in 15. maja je postal kadet pri 17. pešpolku.

Par dni pred smrtjo je votiral svojo kadet-sko plačo za junij Marijini kongregaciji za zastavo. Nevede je napravil s tem plemeniti mladenič sebe vredno oporoko. Virginii virginum vitam! Mariji, prečisti Devici, je posvetil svoje čisto življenje in vse, kar je imel, zvest ji do konca.

Bilo je 6. junija pri Asiagu. »Ker so se Lah precej umaknili po našem prodiranju, so naši postavili pred rojno vrsto poljsko stražo, ki ji je bil poveljnik kak kadet... 6. junija je bil Kastelic poveljnik straž. Popoldne ob dveh pa je začel ves polk napad; hotel je priti preko poljskih straž v bližino sovražne rojne črte. Ko je sovražna artiljerija zapazila naše napredovanje, je nas začela seveda obdeľovati. Prve vrste so srečno ušle, strojne puške so pa prišle v najhujši ogenj. Da bi se malo krile, so hitele za stene neke hiše se krit. V tej hiši je bila podnevi večina poljske straže s Kastelicem vred. Ker je opazovalec videl, da vse hiti k hiši, je obrnil na hišo ogenj 24 cm granate. Prva že je zadela za hišo in ubila tri vojake, več jih pa ranila. Ko je Kastelic videl, da je Lah dobro dostreljen, je zapovedal, da naj se razkrope in tudi sam je tekel od hiše. Medtem prileti že druga granata, — bil je komaj 20 korakov od hiše, — pade blizu njega in konča mlado življenje. Istočasno sta padla še dva in mnogo jih je bilo ranjenih. Jaz sem gledal to strašno žalostno igro par sto korakov oddaljen. Dali smo ga pri-

nesti v Ebene pri Asiagu še isti večer, in drugi dan zvečer smo ga v krsti z vsemi vojaškimi častmi ob največji nevihti pokopali. Polkovnik in jaz sva mu spregovorila par besedi v slovo. Za malokaterim so vsi tako odkritosrčno žalovali, kakor za njim. Bil je vedno vesel kakor nedolžen otrok, bal se pa ni prav nič. K sv. obhajilu je redno zahajal. Tako se glasi poročilo c. in kr. divizijskega župnika dr. Fr. Kulovca.

Neki odličen gospod, ki je pokojnika dobro poznal, piše med drugim: »Ne poznam dijaka, ki bi ga bilo ljudstvo tako spoštovalo in ljubilo kot njega. Žalost ob njegovi smrti je bila splošna. Tega je res škoda. Tako pridnega dijaka ni bilo. Bil je res vzor-dijak, navdušen za vse sveto in lepo. Iz njegovega telesa je odsevala lepa duša. Kot cvetlica je bil, a v najlepšem cvetju ga je pokosila smrt...«

»Samo smrti se veselim, da bom zopet pri njem. Nikdar nisem pri njem nič slabega videla ali slišala« — je rekla mati, ko je zvedela za njegovo smrt, in oče je vzdihnil: »Vredni ga nismo bili, zato nam ga je Bog vzel.«

Težak davek je, ki ga polaga zavod s smrtjo takih gojencev na oltar domovine, a zgodi naj se volja božja, Marija pa naj obudi pridnemu Kastelicu obilo posnemalcev v dijaških vrstah!

K.

† Frančišek Rodè,
abiturijent leta 1914/15. zavoda sv. Stanislava.

»Drevo ima upanje; če je obsekano, zopet zeleni, in njegove mladike poganjajo... Človek pa, ko je mrtev in slečen in ukončan, prosim, kje je?« V teh Jobovih besedah je živo izražena tista nedopovedljivo težka bridkost, ki izžema solze iz src dobrim staršem, ko pomislijo par let nazaj, kakó je ta mili človek, ljubljeneec njih, še cvetel v pomladni svežosti in moči in obetal bogat sad čez nekaj vigrédi, in stotero plačilo četudi težkih žrtev rodne hiše. In mi smo vsi čakali tistega solčnega dne v svetem hrepenjenju, kakor zadivljeni v nekaj nezaslužene, ko bo spet — čez stoletje — en rovski rojak stopil pred oltar sv. Katarine, in mu bo enodušno zapela vsa cerkev: »Novomašnik, bod' pozdravljen!« Saj nam je bil drag vsem. Toda vihra je prihrula, in naše upanje nam je bilo pokopano od tujih rok v tujo zemljo...

Enoletni prostovoljec, desetenik Frančišek Rodè, doma v Žičah pri Rovih, je padel v boju na Osta pyuk (Gališko) dne 3. julija 1916 vsled šrapnelnega strela v glavo. Ker se je kompanija umaknila, je kraj, kjer je bil pokopan, neznan. — Takó je sporočilo poveljstvo.

Dobra roka je pa še dodala: Živel je skozi, odkar sem ga poznal, lepo. Priľjubljen je bil

vsakomur, in vsak je v njem kmalu spoznal dobrega človeka. Kolikrat smo veseli skupaj zapeli! Vzeli mu nismo nič, ker je bilo ravno v takem času. Ponoči smo prišli tja in odšli ravnatoko. Bili smo z Rusom na 30 korakov narazen in smo se streljali. Pokopan je bil od Rusov v kraju blizu železnice. Zadet je bil v glavo, zavedel se ni več in je mirno izdihnil.

»Zgodi se Tvoja volja!« Kaj hočemo drugega reči? Bogu je bil posvečen, in Bog ga je vzel. Marijina lastnina je bil — kongreganist od leta 1909.; še tudi za 8. december 1915 je poslal posvečenje — in ona je hitela, vzel ga izmed hudobije, da ji slavo prepeva vekomaj. Dà, dà, prepeva! Saj petje je bilo † Franceljnu Rodetu pol življenja. V petju je molil, v lepem petju se je zabaval, je druge bodril, sebe tolažil. Koliko nam je storil s petjem in glasbo dobrega v cerkvi in v društvu! Če je imel le četrtinko časa, je bil že za harmonijem. Povsod je želel pomagati, povsod sodelovati. Komaj smo odpravili eno predstavo, je že pripravljajl drugo. Ljubezniv tovariš. In dober sin. Kako je iskreno ljubil svoje starše! Bratom svojim je pisal še z bojnega polja jedrnate opomine. Bil nam je vsem lep zgled vedre pobožnosti in neutrudne delavnosti za blagor ljudstva. Gotovo bi bil kdaj zelo marljiv duhovnik.

Pa ni imelo biti... V Bogu počij, dobri Francelj! Tvoja dobra mati je šla zate domala vsak dan k sv. obhajilu. In tvoj oče je zate natihem mnogo premolil. Če ti nista mogla izprostiti srečne vrnitve, gotovo sta ti — srečna nebesa.

J. V.

† Zdravko Šolar.

Grob se za grobom vrsti... In zopet je legel vanj kongreganist Zdravko Šolar, c. in kr. kadet, abiturijent šentviške gimnazije. Bil je blag mladenič in dober kongreganist. Še 6. decembra 1915 je pisal z doma v Kropi voditelju svoje kongregacije: »Ker je 8. december že tu in jaz še nisem tiskovine prejel, formularja pa tudi nimam, prosim, da Vi v mojem imenu podpišete posvetitev. O Božiču grem naprej in novo leto pričnem z bojem. Priporočam se v spomin.« Na glavni družbeni praznik dne 8. decembra je pa v Judenburgu sam znova podpisal in poslal posvetitev. »Bog daj,« je dostavil v pismu, »da se svet umiri in da v kratkem pride dan, ko se zdravi snidemo v zavodu.«

Pa Bog je v svoji previdnosti sklenil drugače. 9. julija ob 6. uri zjutraj ga je pri naskoku na sovražno pozicijo zadela sovražna krogla v glavo in izdihnil je. Tako je blagi mladenič daroval svoje upapolno življenje za domovino. Drugi dan so ga pokopali na skupnem vojaškem pokopališču blizu gore Monte Dodici.

Upamo, da je odšel tudi on počivat v naročje božje Matere.

Pa tudi s smrtjo Šolarjevo ni še končana vrsta grobov. Lanska sedma šola šentviška ni še položila na žrtvenik domovine svoje žrtve. Tudi semkaj je segla smrt in izbrala najboljšega: sedmošolec

† Franc Jenčič,

ponos in dika zavoda, je preminul 9. avgusta v bolnišnici v Krakovem. Ponavljati bi moral opis † Kastelica, ko bi hotel Jenčiču postaviti vsaj nekoliko dostojen spomenik. Kakor Kastelic, je bil tudi on zgleden dijak, nadarjen, pridn, nežno pobožen, vzoren kongreganist in svojčas prednik kongregacije nižjeginnazijcev. Ko je došla pretužna vest o smrti, sem se domislil samo besed, ki jih je tolikokrat molil pri tedenskih shodih: »Prijetna je bila namreč njegova duša Bogu, zato ga je hitel vzeti iz srede hudobij.« In v teh besedah sem našel edino tolažbo. Nežna cvetka je bila že zrela za nebesa, zato jo je Bog presadil v božji vrt.

Rojen v Podgorju pri Kamniku, je po dovršeni ljudski šoli vstopil v šentviški zavod, kjer je njegovo nedolžno srce našlo popolno srečo in zadovoljnost. »Ne veste, kako rad bi še enkrat videl zavod... Oh, kako je bilo tam ob nedeljah prijetno!« Spominjal se je pač nedeljskih juter, ko je še z večjo pobožnostjo kot med tednom prejemal sv. obhajilo; spominjal se je nedeljskih sestankov Marijine kongregacije, ki se jih je udeleževal kot načelnik druge in pozneje kot predsednik misijonskega odseka prve kongregacije in drugih prireditvev. »Moj Bog,« je pisal nekoč, »kako dobro se mi zdi, da nisem nikoli rekel, da v zavodu nisem bil prost.« Spominjal se je gotovo tudi brezskrbnih uric, ki jih je presedel pri harmoniju, od katerega se zadnje trenutke pred odhodom k vojakom kar ni mogel ločiti.

Kako ga je bolelo, tega ni mogel dovolj potožiti, da ni mogel pri vojakih k sv. maši in sv. zakramnetom kot v zavodu. Dnevi, ko je smel pri vojakih k sv. maši, so mu bili veliki prazniki.

Odkar je odšel lansko jesen k vojakom, je pogosto pisal in se v molitev priporočal; sklepal je pisma navadno z družbenim pozdravom N. c. p. p. b. V. M. (Nos cum prole pia benedicat Virgo Maria.)

Tak je bil naš nepozabni Jenčič: angelska duša, vzor vestnega gojenca in pridnega dijaka. Vsa njegova pričevala, vzgojna in šolska, so bila vedno odlična. Miren in tih je bil, zato pa ni mogel vzljubiti nemirnega vojaškega življenja, dasi je vojaške dolžnosti rad in vestno

izpolnoval; njegovo srce je hrepenelo nazaj v mirne prostore zavoda, kjer ga je vestno izpolnjevanje stanovskih dolžnosti napravilo popolnoma srečnega.

Za 8. december 1915 je pisal: »Pošiljam Vam 'Renovatio' podpisano. Kot vsako leto, tako sem jo tudi letos prebral in podpisal. Ni mi sicer mogoče s sodružbeniki pred Marijinim oltarjem slovesno ponoviti obljube, a moje misli se bodo takrat združile z željami in obljubami sodružbenikov, ko bodo ponavljali obljubo. Bolj hvaležno kot kdaj prej, se letos spo-

V bojih pri Rudki Mirinski je bil smrtno nevarno ranjen. Hudo krvavečega so ga nesli z bojišča. Tovariš, ki je vse to videl, pravi, da ga ni čul niti enkrat zastokati. »Umrli je,« piše drugi njegov sošolec, »vdan v voljo božjo kot nedolžna žrtev, darovana v cvetju tihe, zgledne mladosti v spravo za tolike grehe in krvoprelitja sveta.«

»Res velika izguba je to, toda z božjo pomočjo upam vse pretrpeti, zavedajoč se, da je bila to volja Najvišjega. Samo da bi bil Francelj srečen! Saj na zemlji bo vse minilo.« S

Spomenik vojvodine Zofije v Sarajevu.

minjam onega srečnega dne, ko sem to prvič obljubil slovesno z drugimi. Kajti misel na Marijo, dobro Mater, tolaži človeka v dušnih težavah in telesnih naporih. Kako nesrečen bi bil brez Nje! Kako bi prenašal težave? Zato ponavljam dano ji obljubo s tem, da podpišem 'Renovatio'... Vse moje želje obsega 'Renovatio'. O, da bi mogel 8. decembra opraviti svojo družbeno dolžnost! A kolikor morem zdaj pričakovati, mi ne bo mogoče. A toliko upam, da mi bo mogoče na praznik popoldne v cerkvi ponoviti obljubo.«

Franceljnovim očetom se tako tolažimo tudi mi.

Z blagim Jenčičem je padel za domovino osmi gojenec zavoda sv. Stanislava, Marijina kongregacija je žrtvovala z njim osem kongreganistov in štiri prednike. Pri Jezusu in Mariji naj bo njih delež! K.

Op. urednika. S solzami v očeh berem ta poročila. Kaka škoda za take izvrstne mladeniče! — po človeški sodbi seveda. Štirje predniki Marijine družbe! Torej res prav najboljši. Ko slišimo, da taki in ravno taki padajo, si skoro ne moremo drugače misliti, kakor da Bog

prav take hoče imeti v spravo za grehe človeštva. Kaka tolažilna, dà, blažena zavest za starše, da so dali najdražje, kar imajo, ne le na oltar domovine, ampak na oltar božji, v spravo razžaljenemu Bogu, podobno kakor nekdanj Abraham Izaka in kakor Marija svojega... Zdi

se, da niso dosegli svojega poklica, pa so ga dosegli. Njih poklic je bil namreč tisti, ki jim ga je Bog odločil: biti namreč žrtev za grehe drugih. Na vsem svetu lepšega poklica bi si ne mogli želeli.

Misijonska mašna zveza — kaj je to?

Za svete maše naši ljudje radi dajejo. To je tudi eno znamenje žive vere. Posebno sedaj v času vojske, ko je potreba res silna, je duhovnikom toliko »maš« na ponudbo, da jih komaj sproti opravljajo.

Po svetu je več mašnih družb ali zvez, ki skrbijo za to, da se za tiste, ki vplačajo kak razmeroma mal znesek, mašuje vsak dan. Ali domače slovenske take družbe doslej nismo imeli nobene. Denar, ki se je v ta namen pri nas nabral, je šel na tuje. Sv. maša je sicer vsaka enako dobra, toda zakaj bi tega, kar opravljajo drugod, ne mogli opraviti mi sami doma? Zato se je ustanovila z dovoljenjem presvetlega ljubljanskega knezoškofa domača »Misijonska mašna zveza«.

Kdor pristopi k tej zvezi, plača na leto eno krono, pa bo imel veselo zavest, da se vsak dan mašuje zanj in njegove namene. Kakšna tolažba za domače, če vpišejo kakega svojega vojaka na bojišču, ali v bolnišnici, ali v ujetništvu, ali v večnosti. S kakšnim veseljem bodo verni vojaki sprejeli sporočilo, da so jih domači vpisali v mašno zvezo, kjer se vsak dan zanje mašuje.

Ta mašna zveza — kakor že ime pove — ima pa še neki drug namen. Kar bo namreč ostalo denarja od opravljenih maš, se bo porabilo za sv. misijone. Tako bo dvojen dober namen obenem dosežen.

Za misijone namreč so se začeli marsikje ravno sedaj med vojsko posebno zanimati. Zakaj? Vsled vojske misijoni strašno trpe: denarja iz Evrope ni ali le malo, misijonarji so večinoma pregnani ali v vojsko poklicani. Opustošenje misijonov je strašno. Tudi to je ena izmed groznih posledic vojske. Ravno zato pa tudi novo zanimanje zanje. Posebno katoliški Nemci so se začeli za misijone silno živo zanimati in zanje delati. To je pa tembolj potrebno, ker tudi protestantje delajo za svoje misijone silno živahno, tako živahno, da je nas katoličane lahko strah in sram pred njimi.

Misijonska mašna zveza naj bi bila torej tudi en skromen vir dohodkov za obdelovanje tega tako obširnega in opustošenega polja. — Pa še nekaj: tudi doma bo treba po vojski misijonov. Vsaj v teku treh let po končani vojski, potem ko se vrnejo vojaki domov, naj bi bil misijon v vsaki župniji, da se zopet popravi in v duhovnem oziru pozida, kar je vojska pokvarila in porušila. Vprašamo pa: kako naj si oskrbe sv. misijon n. pr. župnije na Goriškem, kjer sta božja in domača hiša podrti? Tudi za take domače misijone bi se lahko porabil en del potom Mašne zveze zbranih prispevkov.

Opravičenost, potreba in korist slovenske Misijonske mašne zveze so torej jasne in jih ni treba več dalje dokazovati.

Potreba vam je sedaj razložiti samo še natančnejše določbe. Te so pa take:

1. Opravi se vsako leto 365 sv. maš za vse ude in njih potrebe in razen tega se opravi za vsakim umrlim udom še posebej ena sv. maša.

2. Tudi umrli se sprejemajo kot ustanovni udje. Plača se zanje 10 K. Na ta način se udeležujejo za večne čase duhovnih zakladov zvezinih sv. maš.

3. V mašno zvezo se ne sprejemajo samo posamezne osebe (z njih vednostjo ali tudi brez njih vednosti), ampak tudi cele družine, vsled česar se jim naklanja blagoslov vseh 365 letnih sv. maš.

4. Ob sedanji svetovni vojni se posebno priporoča, da se vpisujejo v Mašno zvezo zlasti vojak. Vpišejo jih lahko njih svojci. Kdor hoče dušam padlih vojakov pomagati, naj zanje plača ustanovnino 10 K. Na ta način se jim naklanjajo sadovi in milosti zvezinih sv. maš.

5. Ude in prispevke bodo pobirali za to pooblaščen pospeševalci. Pospeševalci naj ljudi spodbujajo, da pristopijo kot ustanovniki k Mašni zvezi (z enkratnim zneskom 10 K), ker na ta način odpade vsakoletno pobiranje in pisanje.

6. Kdor pristopi kot letni ud k Mašni zvezi, plača 1 K za eno leto in enkratno

vpisnino 20 vin., ustanovniki pa 10 K 20 v. enkrat za vselej. Pospeševalci naj napišejo imena dobljenih udov na priloženo nabiralno polo in naj jo odpošljejo na naslov: Misijonska mašna zveza v Ljubljani, Trg Tabor 12.* Denaj naj pošljejo istočasno po priloženi položnici ali po poštni nakaznici.

7. Ko vodstvo prejme nabiralne pole in denar, odpošlje takoj izpolnjene sprejemnice, katere naj pospeševalci razdele med ude. Izpolnjena sprejemnica velja kot potrdilo o prejetem znesku.

8. Pospeševalci naj ljudi opozarjajo tudi na to, da podpirajo obenem svete misijone, ako pristopijo k Mašni zvezi. Kar namreč ostane denarja od opravljenih sv. maš, se porabi za domače in tuje misijone. Na ta način podpirajo udje apostolsko delo.

9. Pospeševalci so v vse svete maše Mašne zveze prav posebno vključeni. To bodi plačilo zanje. Razen tega si s tem delom nabirajo posebno zasluženje za razširjenje kraljestva božjega na zemlji. Kdor nabere 10 udov, dobi posebno diplomo.

* Ni pa Družba misijonarjev sv. Vincencija Pavlanskega Misijonske mašne zveze ustanovila, marveč ji je le blagohotno pomoč naklonila.

Misijonske drobtine.

O verstvenih razmerah v Bolgariji. Gibanje za unijo, t. j. za združenje s katoliško Cerkvijo, ki se je razvilo po zadnji balkanski vojski, a se je zavrlo vsled pretenja ruske državne cerkve, še ni popolnoma zadušeno. Novo netivo v ta namen se je zažgalo uprav takrat, ko je Bolgarija v zvezi z nami posegla v svetovno borbo. To gibanje ima v osebi kralja Ferdinanda krepko oporo. Razveseljivo je tudi, da se več razkolnih duhovnikov, ki se vsled ruskega vpliva niso upali na plan, z dobro voljo približuje gibanju za združenje. Katoliški misijonarji bi nam mogli pripovedovati, kako si pobožni Bolgari žele one dobe, ki se bo začela, ko se bo Bolgarija združila z Rimom. Bolgarska vlada je naklonjena katoličanom ter podpira povsod katoliške interese. Tako n. pr.

dobe državno podporo semenišča za duhovnike in drugi katoliški zavodi. Katoliški duhovniki so prosti vojaščine, dobivajo državno plačo ter imajo prosto vožnjo na železnicah. Slovesne cerkvene procesije (n. pr. o sv. Rešnjem Telesu) se vrše javno; udeležujejo se jih tudi drugoverci. Prav posebno so priljubljene na Bolgarskem katoliške šole in katoliški zavodi. Lepo število razkolnih mladeničev se v njih vzgaja; na ta način se iznebe predsodkov, ki so jih imeli ozir katoliške Cerkve ter najdejo pot do resnice. Tudi časopisje se peča velikokrat v vprašanji zaradi zedinjenja, kar vsekako na vse delo dobro vpliva.

Znamenje katoliškega duha. Katoličani tudi v tem strahovitem času svetovne vojske ne pozabijo stiske bližnjega. — Vzvišeno delo

katoliških misijonov je našlo uprav v tem času mnogo navdušenih podpornikov in zagovornikov; o tem priča misijonski tečaj, ki se je izvršil nedavno v mestu Kolinu. Ogromna udeležba (čez 400 duhovnikov) priča, kako veliko važnost pripisuje duhovščina v Nemčiji razširjanju katoliških misijonov.

Misijonski zavod v Ameriki. Koleg v Maryknollu, ki velja kot prvi misijonski zavod v Združenih državah, je nakupil veliko zemljišče v Clarks Green v Pensilvaniji, kjer name-rava sezidati veliko pripravljeno semenišče, nekako apostolsko šolo.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Novi poslanik sv. očeta na Dunaju. Dosedanji nadškof verellski Teodor Valfredi Bonzo je postal avstro-ogrski nuncij na Dunaju.

Odlikovanje. Zagrebški nadškof dr. Ante Bauer je prejel častni znak I. vrste z vojno dekoracijo kot odliko za zasluge v prid Rdečemu križu.

Tomaž Mohar
iz Britofa pri Kranju
† 3./6. 1915.

Janez Erbežnik
iz Drage pri Sori
† 30./6. 1916.

35letnica škofovanja. Dne 16. avgusta je minilo 35 let, odkar je bil dr. Josip Stadler imenovan za nadškofa v Sarajevu. Zadnje mesce je nekoliko bolehal, a je sedaj zopet okreval.

Zastaran grešnik se težko spreobrne. Nedavno je baje imel papežev državni tajnik Gasparri daljši pogovor z zastopnikom francoskega lista »Journal«. Kardinal je poudarjal, kako izvrstno se drže francoski duhovniki v vojski, zato upa, da bo po vojski prenehalo preganjanje Cerkve na Francoskem... Vsled tega so pa vsi, tudi zmerno republikanski listi na Francoskem polni nevolje zaradi Gasparrijevih nad, da se bo francoska, Cerkvi sovražna politika spremenila. »Temps« je kar razdražen, da se papež še sedaj ni izjavil za entento in da

je ohranil strogo nepristranost. — Kjer ni spoznanja, tudi ni volje. Francozi so nepopoljšljivi, ker se dajo voditi framasonskemu časopisju.

Po domovini.

Biserna maša. V sredo, dne 20. septembra, je minilo 60 let, odkar je bil posvečen za mašnika mil. g. prošt metliški msgr. Frančišek Dovgan. On je eden izmed duhovnikov, ki bi jih lahko imenovali skrite bisere. Ni se silil naprej, njegovo ime se ni bralo velikrat v časnikih. Deloval je na tihem, pa neumorno, za vero, dom in cesarja. Z delom je pa združeval molitev. V Metliki so ondotni kaplani veliko koristnega storili za ljudstvo v verskem, narodnem in gospodarskem oziru. Gosp. prošt je pa stal v ozadju kakor vojskovodja, jih navduševal in bodril in preskrbljeval z vsem potrebnim. Najvišjim oblastim ta biser Bele Krajine ni mogel ostati skrit; dobil je razna visoka odlikovanja. Bodi blagi gospod biserni mašnik ob tako redkem jubileju srčno pozdravljen!

Duhovske zadeve. Premeščena sta bila g. Fr. Zabret, kaplan na Vrhniki, za stolnega kaplana v Ljubljano, in g. Janez Burnik, kaplan pri Sv. Križu pri Kostanjevici, v Cerklje pri Kranju. — V stalni pokoj je stopil g. Janez Kljun, župnik v Šmartnem v Tuhinju. — Č. P. Anton Avbelj, frančiškan - katehet v Novem mestu, je premeščen kot tak v Maribor.

Lavantinska škofija. Novoimenovani gosp. kanonik Alojzij Arzenšek je bil ustoličen dne 1. septembra. — Za dekana dekanije Maribor desni breg je imenovan č. g. Anton Stergar, župnik pri Sv. Magdaleni v Mariboru. — Za provizorja v Vuzenici je imenovan č. g. Konrad Šeško, kaplan pri Sv. Juriju v Hočah. — Za špirituala na kn. šk. mariborskem bogoslovju je imenovan č. g. dr. Maks Vraber, vikar v Celju. Za vikarja v Celju je imenovan č. g. Martin Jurhar, dosedaj vikar pri Sv. Juriju v Konjicah. Za vikarja v Konjicah je ime-

novan č. g. Jernej Podpečan, dosedaj kaplan istotam. Novomašnik č. g. Jožef Mirt je nastavljen kot kaplan v Konjicah. — V začasni pokoj je stopil č. g. Vencelj Jastrobnik pri št. Florijanu v Doliču, prej vojni kurat. — V Hoče pride č. g. Franc Pavlič, dosedaj kaplan v Loki, v Loko pa Ivan Slavič iz Vojnika, na njegovo mesto je imenovan T. Lendovšek, kaplan pri Sv. Martinu na Pohorju.

V ljubljanskem bogoslovnem učilišču bodo letos nastanjeni tudi gg. tretje- in četrtoletniki tržaško-koprske škofije, ker zanje v Zatični ni prostora.

Starejšinstvo kapucinskega reda. V kapucinskem samostanu v Celju je bila dne 22. avgusta volitev provincijala štajersko-ilirske kapucinske provincije. Izvoljen je bila za provincijala preč. p. Donat Zupančič. Kot definitorji pa so izvoljeni: p. Albert Mösselberger, p. Lin Prah, p. Lambert Lannzuner, p. Sigismund Wagner.

Spremembe pri kapucinih. Škofja Loka: P. Ladislav Hazemali je imenovan za gvardjana in voditelja III. reda v Celje, p. Erhard Pečar pa za gvardjana v Sv. Križ. — P. Karl Kemperle je postal zopet gvardjan v Loki. — V Loko so prišli P. Metod Mišič za vikarja, P. Kamil Požar iz Lipnice za vodjo III. reda in P. Viktorin Fürst iz Murave. — Krško: P. Janez Ažbe je bil imenovan vikarjem istotam, P. Joahim Ferk je prišel v Lipnico; v Krško pa P. Jožef Lapuh iz Celja. — Celje: P. Donat Zupančič rezidira kot provincijal v Celju, p. Rudolf, dosedanji gvardjan, je ostal v Celju. — Lipnica: P. Atanazij je šel za vikarja v Muravo; za gvardjana v Lipnico je imenovan p. Hubert Madlener, dosedaj gvardjan v Irdningu. V Judningu je imenovan gvardjanom P. Albert. — Celovec: P. Anselm je imenovan gvardjanom istotam. P. Lambert je ostal v Celovcu. — V Wolfsberg je prišel za gvardjana p. Zeno iz Schwanberga; na njegovo mesto p. Albin iz Hartberga. — Hartberg: P. Anaklet, dosedanji gvardjan, je imenovan vikarjem istotam, p. Placid pa gvardjanom. — Iz Knittelfelda je prestavljen p. Dionizij v Schwanberg, p. Gracijan pa v Hartberg. — P. Odilo Mekinda je šel za lektorja v Irdning, p. Alfred Kobal v Wolfsberg, p. Avrel Šerik v Celovec. — V Knittelfeld je prišel p. Tomas iz Gradca, na njegovo mesto pa p. Irenej iz Schauberga. V Muravi je postal gvardjan p. Henrik Putrih.

Za mladino. Na Koroškem se je razglasila ostra postava, ki določa varstvene naredbe v prid doraščajoči mladini do izpolnjenega 17. leta. Postave in kazni ustrahujejo marsikoga, strah božji in dobra vzgoja po družinah — pa še bolj. Izjeme so seveda povsod.

Služba božja za begunce-Slovence v domačem jeziku je bilo 10. septembra v cerkvi usmiljenih bratov v Gradcu. Tako je prav. Naj naši slovenski begunci v teh trpkih dneh ne bodo vsaj brez notranje tolažbe.

Nesreča v rudniku. V Trbovljah se je dne 6. septembra ponesrečilo več delavcev v ondodnem premogovniku. Po nesreči je nastala eksplozija; ogenj je končal življenje sedmerim rudarjem, več jih je pa bilo ožganih. Nedavno je poslal neki premožar pesmico, v kateri proslavlja stan rudokopov, češ, tudi mi delamo za vojno in smo izpostavljeni vedni nevarnosti in zaslužimo zato priznanje domovine. Res je, nevarnost in nesreča nikoli ne počivata. Delo v premogokopih je naporno, nič preveč zdravo, več ali manj nevarno, kakor kažejo pogostne nesreče. Da bi se le rudokopi tega zavedali in imeli zlasti račune z Bogom vedno v redu!

Marijine družbe.

Trebanjska dekleška Marijina družba je praznovala letos o Vel. šmarnu 15 letnico svojega obstoja. Bil je zelo slovesen dan. Ob 10. uri dopoldne je bilo skupno sv. obhajilo, kar je bilo zelo ganljivo, popoldne pa slovesen shod. Med slovesnim zvenenjem smo v sprevodu pod družbeno zastavo korakale v cerkev. Slovesni govor je imel č. g. Alojzij Plantarič, misijonar sv. Vinc. P., ki je poudarjal, da je samo Bogu znano, koliko nedolžnosti se je v preteklih 15 letih ohranilo, koliko greha zabranilo, koliko duš rešilo in koliko dobrih del opravilo ravno po Marijini družbi. Pod Marijinim varstvom, je rekel govornik, je varno življenje mladenk. Kdor se je Mariji posvetil, tak je lahko vedno vesel, se vedno raduje, raduje pa v »Bogu, svojem Zveličarju«. Ob tej priložnosti naj nam bo dovoljeno, da podamo malo pregleda o družbinem življenju in delovanju g. škofijskemu vodniku v vednost in morda komu v spodbudo. Sprejem novink se je vršil 16 krat, sprejetih je bilo 480 deklet. Od teh jih je stopilo v samostan 10, poročilo se jih je 50, v večnost se jih je preselilo 11, a 38 jih je bilo izključenih. Družba šteje sedaj 371 članic. — Shod imamo redno vsak mesec; nekaj dni pred shodom ima predstojništvo sejo, pri kateri ni dolgčas, ampak imamo vedno dovolj gradiva za razgovor in posvetovanje. Na eni strani prerešujemo napake, ki se na članicah zapazijo, na drugi ugičljemo, kaj bi se moglo dobrega storiti bodisi z raznimi pobožnostmi, bodisi z deli krščanskega usmiljenja. — Shoda, ki se vedno kontrolira po listkih, vselej komaj čakamo. Tedenske shode nam nadomešča branje krasnega »Bogoljuba«.

ki ga dobivamo v 225 izvodih pod skupnim zavitkom. Odseke imamo skoraj vse, kar jih priporoča »Družbenik Marijin«. Pa ne samo na papirju, ampak tudi delujejo. Posebno omenim: abstinencijski odsek. Pri nas — v vinskem kraju — ne gre s tem odsekom tako gladko, ker se predsodek, da vino daje moč, ne dá iztrebiti. Vendar pa šteje »Sveta vojska« 20 članic I. in 115 članic II. stopnje. »Zlate dobe« dobivamo 15 izvodov. — Dalje evharistični odsek. Vsako nedeljo in vsak prvi petek v mescu moli družba po eno uro pred tabernakelnom. Vsak dan jih po več pristopi k sv. obhajilu. In dan vednega češčenja, to je takorekoč družbeni dan. Dasi so ure po vaseh razdeljene, se vendar družbenice udeležujejo vseh ur, a najlepša je ura, ki je posebej za družbo odločena; kakor serafi in kerubi — bi skoraj rekla — se kosajo družbenice v tej uri, katera bi Jezusu večjo ljubezen in spoštovanje izkazala — z molitvijo in petjem. Ob času vojske goji ta odsek molitveno vojsko in opraviča vsak dan pred sv. mašo sv. rožni venec, vsako nedeljo in vsak petek po eno molitveno uro v tiste namene, katere ima Bog s sedanjem vojsko. Tudi lepšanje cerkve, krašenje oltarja s cveticami je delo tega odseka. — Časniški odsek skrbi za razširjanje »Bogoljuba«. — Dobrodelni: Delo zaupnic patronata Vincencijeve družbe za mladino je izročeno članicam Marijine družbe in se nabrale za patronat leta 1915., ko se je patronat pri nas vpeljal, 300 K, leta 1916. pa 450 K. Tudi za goriške begunce so dekleta nabrale po fari mnogo obleke in denarja. Ker pa zbirka do te ure še ni končana, ne morem natančno poročati o končnem uspehu. — Pevski: Vse cerkvene pevke so iz Marijine družbe in je petje lepo in vedenje na koru dostojno, kar prejšnje čase, ko niso bile cerkvene pevke iz družbe, ni bilo vedno tako. — Kakor je iz vsega tega razvidno, je družba jako delavna. Le nekaj malega jih je, ki bi rade bile Marijine hčere, pa bi tudi rade se s svetom veselile. Zato se mora, včasih katera posvariti radi pohajanja gostilne, radi slabe družbe; pa to so le izjeme. — Dolgo mi je že na srcu ležalo, da bi poslala »Bogoljuba« in škofijskemu vodniku to poročilo, pa se je odlašalo do sedaj. Petnajstletnica družbe je šele storila, da je dozorelo to poročilo. Dal Bog, da bi družba tudi v prihodnje v gorečnosti rasla — sebi v duhovni napredek, drugim v zgled in posnemo. V to nas blagoslovi Devica Marija!

Prednica.

(Vzorna družba! Da bi bile vse take! Ur.)

Deželna bolnišnica v Ljubljani. Predrage Marijine hčere iz Vojščiце na Krasu! Ločeni smo, žalibog, ločeni! To mi dela velike bridkosti, bridkosti, ki jih ne morem razodeti. Ločili smo se že prve dni marca, za časa moje bolezni. Ločili smo se zlasti zdaj, ko ste ve druge kot begunke morale iz predrage občine v tuje kraje, jaz pa kot begunec bolan semkaj v bolnišnico. O bridka ločitev! Kako srčno rad bi šel z vami, ljube Marijine hčere, kako rad bi vas spremljal ter z vami delil slabo in dobro, žalostne in vesele ure. Marijine hčere! božja volja je, da smo ločeni. A nikar preveč ne žalujte! Mesto mene spremljal in vodil vas bo drug vodnik, mlad gospod. Njega se držitel Marija Devica prosi za nas, da bi se še kdaj zopet sešli! — Srčno se vam zahvaljujem za pogosta sv. obhajila, zame darovana za časa moje bolezni! Bog vam plačaj! Molite zame še dalje, prosim, da bi kmalu ozdravel. Tedaj vas obiščem, kjerkoli boste, ali na Krasu ali kje drugod, tudi v barakah. Veliko bo moje veselje, videti in pozdraviti vas, ljubljene hčere Marijine, ki so od prvega časa vedno delale Mariji veselje in čast, se spodobno obnašale ter mene, voditelja, verno poslušale! Veliko veselje bo zame pa tudi slišati, da se Marijine hčere vojščiške tudi v tuji deželi lepo vedejo in živijo po vzoru nebeške Kraljice. Dekleta! ne zabite naukov sv. misijona in mojih! Nosite se spodobno oblečene, da boste dopadle Bogu in ljudem tudi v tujini. Poštena, ponižna obleka je odeja sramežljivosti. Je ta zgubljena, zgubljeno je vse. Lepo lice kmalu zgine, lepa duša pa nikoli. Marijine hčere, držite se zvesto vaše prednice ter vaše veselje naj bo čast Marijine družbe. Kamor pridete, naj bo oltar Najsvetejšega in oltar Marijine družbe vaše veselje. Mal oltarček Marijin naj bo tudi v tujini pri vaši postelji, kakor ste ga imele doma. Kjer je kaj lepega za Boga ali za Marijo, naj bo zraven vselej Marijina hčerka. Če se vleže bolan domačin ali begunca, Marijina hčerka naj bo prva v pomoč in v postrežbo. Če je treba male poučiti, pomaga naj na poti ali doma Marijina hči. Veseli naj se z veselimi, žaluje z žalujočimi, trpi s trpečimi! In če katera Marijina hčerka oboli, Marijine hčerke naj ji strežejo, jo tolažijo in poskrbe duhovnika, ko morda ne bo ne ožeta nje-nega, ne matere. Vstrajajte, drage Marijine hčere, pod Marijino zastavo do konca! Bog daj, da bi se kaj kmalu videli! Med tem pa vi molite zame in jaz bom molil za vas. Z Bogom in z Marijo, predrage Marijine hčere! — Karol Čigon, vikar, voditelj.

Sv. Andraž v Slov. goricaх. Tudi tukaj imamo mladeniško in dekljsko Marijino družbo. Dekljska se v tem letu prav lepo razvija. Shodi

se vršijo redno vsak mesec. V letu 1916. se je pomnožilo število družbenic za 30. Na Svečnico je bilo sprejetih 11 in na križevu 19 mladenk, tako da ima sedaj deklinška družba 95 članic. Sprejem je vselej slovesen in je nekaj veselega za vso župnijo. Na Kristusov vnebohod popoldne pri sprejemu se je blagoslovila nova, krasna bela družbena krona. — V letošnjem letu so se odlikovala dekleta Marijine družbe pri vsaki cerkveni slovesnosti: na Telovo, pri Alojzijeve pobožnosti, na praznik presv. Srca Jezusovega, najbolj pa na dan češčenja: 19. avgusta. Vsako uro so klečale pred Najsvetejšim določene štiri družbenice v svatovskem oblačilu ter mu s petjem in molitvijo dajale čast in obenem zadoščenje za žalitve, katere mu napravljajo nehvaležni ljudje. — 27. avgusta so priredile družbenice igro »Marjeta« v korist Rdečemu križu. — Letos si je okoli 25 udov naročilo »Družbenik Marijin« in 22 članic nanovo »Bogoljub«. Bog daj, da se število naročnikov »Bogoljuba« v začetku novega leta še podvoji! Upanje je, da se v kratkem ustanovi treznostni odsek. Nekaj se jih je že oglasilo.

Iz Mavčič. Dolgo se že nismo nič oglasili, kakor da bi bilo pri nas vse zaspalo. Dremljemo pač včasih — zlasti poleti v veliki vročini pri popoldanski službi božji — ali zaspali pa vendar še nismo. Deklinška in ženska Marijina družba je ostala močno pri starem. Članice so sploh dobre. Le par slučajev je bilo, da je bilo treba radi nerednosti članico odsloviti. Sicer pa je obiskovanje društvenih shodov dobro in sv. obhajilo se mesečno sploh prejema. Nekaj žalostnih izjem je pač tudi tukaj. Mladeniška družba se je po vojski precej zmanjšala, vendar šteje še 19 članov. Veselo pa je, da v vojake odšli pridno dopisujejo ter se tudi tam vrlo drže. Za dokaz vam navajam tu zadnji list vojaka Jožefa Žirovnik. Piše:

Zopet Vam hočem pisati malo o svojem življenju tukaj na Dunaju v bolnišnici. V duhovnem oziru je skoraj dobro, samo tega pogrešam, da nimam priložnosti za spoved slovenskega duhovna. Zato pa obudim vsak večer popolni kes. V cerkev grem vsako nedeljo k sv. maši; ob delavnikih pa dopoldne ne morem v cerkev; popoldne pa grem večkrat obiskat Jezusa, da mu položim svoje težave. — Doma berem sedaj »Mohorjeve knjige« in »Življenje svetnikov in svetnic božjih«. Vsako jutro po jutranji molitvi čitam življenje tistega svetnika, ki je dotični dan. — Danes (8. septembra) se pa prav veselo spominjam na ta praznik pred štirimi leti, ko smo bili v Marijino družbo sprejeti. Nikoli mi še ni bilo žal za to, čeravno sem doma od marksatega tovariša kako pikro slišal. Sedaj pa, ko mi ljudje ne morejo nič pomagati, mi ostane

le Marija vedno na strani. No, pa dandanes so fantje vojaki večinoma takega mišljenja, ko se tako preliwa kri. — Vsem fantom, ki so v družbi, najlepši pozdrav! Zvesto naj se drže zastave Marijine. Mnogo jih je, katerim je žal, da v prejšnjih letih tega niso poslušali; ko pa granate brenče okoli, se pa vsakdo zateka k Mariji, vedoč, da je druga pomoč preslaba. To vem iz lastne skušnje. Tukaj bom moral ostati še kake tri mesece, ker se kaj počasi zdravim. — Družbo sv. Mohorja sem prosil za kaj knjig. Dobil sem jih za bolnišnico 70. Za čitanje imam sedaj dosti. Tudi »Slovenca« dobim vsak dan.

Podobnih dopisov od članov naše družbe je že mnogo došlo, ki jasno pričajo, koliko dobrega stori Marijina družba, če tudi ni posebno dobro vodena. (?) O glavnem prazniku naše družbe so mi nekateri pisali, da hočejo posvečenje zase ponoviti. Eden pa o kresu, da ostane še dalje zvest popoln abstinent.

Abstinenti! — V tej reči se je pri nas malo poslabšalo. Popolnih abstinentov je manj; nekaj jih je iz I. stopnje prestopilo v II. Zaspalo pa abstinentsno gibanje ni: vpisalo se je tudi malo število novih članov. »Zlata doba« kroži po vaseh v 10 odtisih. Upam, da ne bode brez uspeha. Vsaj sedaj v vojnem času je ljudstvo sploh trezno. Daj Bog, da po vojski tako ostane!

Še nekaj. Dobili smo novo šolo, radi česar se je stara prodala. Kupila jo je cerkev za 2000 kron. Polagoma — čez leta se bo lahko iz nje napravil lep župnijski dom. Že sedaj pa imamo v njej shode za Marijino družbo, prostore za velikonočno izpraševanje in podobno. Se več — članice Marijine družbe niso dale prej miru, da so napravile vsaj za silo oder ter na njem — prvič v Mavčičah — predstavljale veselo igro »Svojeglavna Minka«, ki se jim je prav dobro sponesla. — Tudi za srečen izid vojske še vedno molimo v cerkvi vsak večer po dovršenem dnevnem trudu.

Z Blok. 14. maja 1. l. smo se vzdignile na božjo pot k Novi Štifti. Bilo nas je čez 140 članic, dež nas je res precej »naplajhal«, a lepo je bilo vseeno. Imeli smo šmarnice in skupno sv. obhajilo. Izlet bo ostal nepozaben. Imele smo 4. junija prav lep in slovesen sprejem 36 kandidatij, katere so po lepem nagovoru sprejeli preč. g. Jož. Juvanec, dekan iz Cirknice, v spremstvu č. g. Jan. Klemenčiča, kaplana iz Starega trga, in domačega voditelja. Slavnost je bila prekrasna, kljub slabemu vremenu! Vsa čast omenjenima gospodoma, ki sta pohitela k nam med najhujšim nalivom! Naj Marija obema obilno prvine! — Naš Marijin oltar ima zdaj nove svečnike — 10 jih je — ki veljajo 683 K, katere so nabrale naše članice po župniji. Oltar je zdaj v resnici lep in priča o veliki vnemi naše

družbe. — Zadnjič enkrat so nas g. urednik »pobezali«, češ, kje da imamo a b s t i n e n č n i odsek. Ne smete misliti, da ga nismo imele. Imele smo ga pri »K. s. izobraževalnem društvu«, zdaj smo ga prenesle v našo »Družbo« in ima dve običajni stopnji: I. šteje 57, II. pa 124 članic, torej ves treznostni odsek skupno 181 članic. Vsa čast jim! (Res! Ur.) — Na Malo mašo smo šle — bil je zopet dež, le kako nas rad ima! — k sv. Urhu, kjer smo imele vojno pobožnost z drugimi družbami. Bilo je grdo vreme, pa vseeno lepa slavnost. — Naš e v h a r i s t i č n i odsek se lepo razvija; ima štiri skupine, vsako drugo nedeljo pa svoj sestanek. Vseh skupaj nas je 105 članic. — Tudi smrt se je oglasila in nam vzela dve članici: El. Kraševic iz Studenca in M. Zakrajšek iz Škrabčevega. Priporočamo jih v gorečo molitev.

Marijinim hčeram iz Kostanjevice na Krasu. Predrage mi sestre! V imenu Jezusa in Marije vam pošljem najiskrenejši pozdrav, kateri naj pride do sleherne. Res žalostno je za nas, drage sestre, da smo se morale tako hitro po sprejemu v Marijino družbo raziti v tuje kraje med nepoznane ljudi, medtem ko doma naše imetje in žulje naših rok sovražnik uničuje. A kaj hočemo, vdajmo se v voljo božjo! V dolžnost si štejemo, da vas kot vaša prednica v tem času, ko imamo prestati čas poskušnje, opomnim, da ostanite vse tako pridne, poštene, bogaboječe in vnete za čast božjo, kot ste bile doma. Kjerkoli bivate, tam obiskujte, če mogoče, družbene shode, in če teh ni, opravite jih vsaj v duhu. Spomnite se večkrat na obljubo, katero ste s prisego potrdile na dan sprejema. Komaj smo bile sprejete, že smo se morale tako nepričakovano ločiti, da nismo niti slovo vzele druga od druge. Pa vse svoje zaupanje stavimo v Marijo in Boga. Kateri nam je slabo poslal, zna vse to v dobro obrniti. Ko se bode pa mir povrnil, se bomo res s posebnim veseljem nazaj domov povračale. Bog z vami! — Vaša prednica.

Ledine. Na praznik Marijinega Vnebovzetja smo imeli lepo slavnost; v tukajšnje dekleško Marijino družbo je bilo sprejetih šest novih članic — za naše razmere lep napredek. Ganljivi slovesnosti v cerkvi, katere se je udeležilo nenavadno veliko število vernikov, je sledila družbena domoljubna prireditve v korist goriškim beguncem. Č. g. voditelj je v času primernih besedah tolažil žalostna srca svojih faranov in poudarjal zlasti notranje veselje, ki ga daje v teh hudih časih živa vera in neobtežena vest. Nato so se vrstile deklamacije, žive slike in dve kratki igri. Pri vseh točkah so članice Marijine družbe in vrtca pogumno in spretno nastopale. — Vsem, ki so k lepemu

uspehu prireditve pripomogli, zlasti naši pridni prednici, Bog plačaj!

Dovje. Angel smrti je naši družbi ugrabil cvetko v najlepših mladostnih letih ter jo presadil na rajske livade. Umrli nam je dobra Marijina hčerka Mihaela Kocjančič z Dovjega — stara komaj 16 let. Kot marljiva cerkvena pevka je s svojim lepim glasom poveljevala slavo božjo v Gospodovem svetišču. Vendar se zaradi tega ni poviševala, ampak ostala je skromna, tiha, ponižna: bila je prava Marijina hči. — Neizprosna jetika jo je vzela žalujoči družbi in njenim domačim dne 8. septembra 1916. Začetek njenega Marijanskega življenja je bil praznik Brezmadežne, 8. decembra 1914, ko je † Mihaela pri sprejemu pred oltarjem Mariji obljubila večno zvestobo. Konec njenega Mariji posvečenega življenja je bil zopet Marijin praznik — god njenega rojstva, 8. septembra 1916. Dasi je bila pred nekaj dnevi predvidena s sv. zakramenti za umirajoče, je še na dan smrti izrazila željo po nebeškem Ženinu v sv. obhajilu. Prejela ga je par ur pred ločitvijo iz te solzne doline. Smrti je zrla neustrašeno v oko. Čemu naj bi se bila tudi bala? Saj je vedela, da ji pride naproti Marija. — Lepo je bilo njeno življenje, nad vse lepa in blažena je bila tudi njena smrt. — Pogreb, ki se je vršil v nedeljo, dne 10. septembra, je bil kaj lep in veličasten. Poleg množice drugega ljudstva so umrlo spremile k večnemu počitku njene sestre, članice Marijine družbe, polnoštevilno s svetinjcami in družbeno zastavo. Pevke so ji pod vodstvom g. svetnika Aljaža zapele v slovo pred hišo in na pokopališču. Naslednjo nedeljo, ki je bila v osmini praznika Marijinega Imena, so članice za umrlo sestro darovale sv. obhajilo in ji naklonile odpustke, popoldne po litanijah pa so opravile uro češčenja pred Najsvetejšim njeni duši v tolažbo.

Iz Poljan nad Škojfo Loko. Naša dekleška Marijina družba se lepo razvija. Obstaja že 16 let. Lani na Veliki šmarin smo po možnosti slovesno obhajali petnajstletnico. Družba šteje poldrugsto družabnic. Dekleta vkljub veliki oddaljenosti od farne cerkve hvalno obiskujejo mesečne shode. Precej družabnic prejema vsakdanje ali vsaj pogosto sv. obhajilo. Posebna čast jim, ki ob nedeljah iz daljnih vasi (eno do dve uri daleč) tešče prihajajo k deseti (zdaj enajsti) maši in čakajo sv. obhajila. — V družbi smo ustanovile letošnjo pomlad olupševalni odsek, ki živahno deluje. Z velikim veseljem prinašajo dekleta pred nedeljami in prazniki cvetlic za okrašenje cerkve. Po vsakem prazniku pripovedujejo: »To je bilo lep' ozaljšano v cerkvi!« Zlasti pa so okinčale cerkev s cvetlicami in venci ob zlati maši našega preč. g.

župnika in duh. svetnika Jerneja Ramoveš, ki jo je obhajal v nedeljo, 20. avgusta. — Odsek skrbi, kolikor mogoče, tudi za snažnost v cerkvi. Veliko potrebnega je že storil v tem oziru pri cerkvi. — Počasi vpeljemo še kak odsek. — Nekaj plev smo že tudi pihili iz družbe; če bo še kaj treba čistiti, imamo vevnico pripravljeno.

Bohinjska Bistrica. Na praznik 15. avgusta smo imeli zopet slovesen sprejem v Marijino družbo, kakor vsako leto na ta dan. Pogrešali smo le milega zvonjenja, ker zavoljo laške vojske pri nas že čez leto dni ne zvoni. — Dekleta Marijine družbe, smelo trdim, same na sebi so družba treznosti, imamo pa tudi odsek treznosti; nekatere so v II. stopnji, nekatere v popolni zdržnosti in so v tem stanovitne.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Pri nas smo imeli 26., 27. in 28. avgusta lepo tridnevno. V teh treh dneh je bilo prav veselo: dva dni je bilo izpostavljeno sv. Rešnje Telo, kakor ponavadi vsako leto. Č. g. nadžupnik so povabili na to čiščenje tri čč. gospode od sv. Jožefa iz Celja: č. g. Kitaka, č. g. Klančnika in č. g. Zorkota, da so nas potolažili v teh usodepolnih dneh grozne vojske. Mnogo ljudi se je udeležilo lepe pobožnosti.

Krka pri Zatičini. Umrla je na Vrheh pridna dekle, članica Marijine družbe, Barbara Dremelj, stara 18 let. Njene sosedne sestre so jo prav pridno obiskovale. Umirajoča Barbka jih prosi, da naj bodo pridne. Koliko bi bilo meni lažje umreti, pravi, če bi bila pridna. Vse jo tolažijo: Saj si bila pridna. Ona pa mirno odgovori: Ja — pa bi bila lahko še veliko bolj! Pa nikar ne mislite, da ni bila pridna. A na smrtni postelji vsak spozna, koliko bi bil lahko več storil za nebesa...

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Marija Grm, Sv. Urh, Dolenjsko.
Ana Rabzel, Škocijan pri Mokronogu.
Ana Vardjan.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Tretjerednica za vredno prejetje svetih zakramentov. — Tretjerednica za zdravje in potrpežljivost. — Marijina družabnica za vredno prejetje sv. zakramentov. — Neka oseba za zdravje in srečno zadnjo uro. — Neka oseba za stanovitnost. — Neka oseba za srečen izid v važnih zadevah. — M. K. za zdravje. — Neko dekle, da bi dobila primerno službo. — Marijina družabnica za odvrnenje hude bolezni v glavi, za zadovoljnost in mir srca. — M. B. za zdravje in potrpežljivost. — Neka oseba za

hišni mir, zdravje in srečno zadnjo uro. — Marijina hči za uslišanje v neki izvanredni zadevi. — Neka družina za milost pravega krščanskega življenja. — Sestra svojega brata, da bi se zdrav na duši in telesu srečno vrnil iz Amerike. — J. B. svoje starše, za zmagó v skušnjavah, vredno prejetje sv. zakramentov in za potrpežljivost. — Neki trdovraten grešnik. — Marijina hči za vredno prejetje sv. zakramentov in za zdravje. — Neka oseba za zdravje. — Neka oseba za milost strahu božjega. — Dvoje deklet, ki sta zašli na kriva pota. — Več vojakov na bojiščih. — Dve družini. — Neka prednica Marijine družbe, da bi zamogla svoje dolžnosti zvesto spolnjevati. — Pijančevanju vdane osebe. — Vse še ne uslišane prošnje.

ZAHVALE.

P. S. Mariji Pomočnici na Brezjah za izkazano pomoč v neki važni zadevi. — Helena Počkaj Devici Mariji za ozdravljenje njene matere. — Marijina hči presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomočnici za zadobljeno zdravje po opravljeni devetdnevni. — Marijina družabnica presv. Srcu Jezusovemu, da je bilo obvarovano njeno dobro ime po opravljeni devetdnevni. — Regina Hribar presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za zadobljeno zdravje. — Marija Založnik presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za večkratno uslišane prošnje. — M. M. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu in sv. Antonu za večkratno uslišane prošnje po opravljeni pobožnosti devetih torkov. — Marija Jelen presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, da se je našel njen mož, o katerem ni bilo tri mesece nobenega sledu. — Frančiška Turk sv. Antonu in Materi božji za uslišanje v mnogih zadevah. — T. Kovačič presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici in čast. Don Bosku za nepričakovano hitro ozdravljenje v težki bolezni in za mnogo drugih prejetih milosti. — J. B. Materi božji za večkrat uslišano prošnjo. — Neko dekle z Dunaja sv. Antonu Pad. in Mariji Pomočnici, da je dobila dobro službo. — Anton Jezovšek presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za uslišanje v velikih stiskah. — Neka mati Materi božji, da je njen sin spokorno umrl po moči čudodelne svetinje. — I. Mll. karmelski Materi božji za uslišanje v vsaki sili. — M. D. Mariji Polenski za pomoč v dušnih stiskah. — Neka oseba, ki bi rada postala redovnica, pa ji je huda bolezen hotela preprečiti njeno srčno željo, se zahvaljuje Mariji vedne pomoči, da je popolnoma zdrava dosegla svoj cilj.

Dobro ga je zavrnil. Anglikanski (razkolni) škof v Carlisle na Angleškem je zatrjeval, da katoličani plačujejo denar za odvezo, ki jo dobe v spovednici. Nato je odgovoril duhoviti jezuit P. Bernard Vaughan: »Nekateri naših redovnikov izpovedo na leto do 20.000 oseb; torej bi morali biti prav tako bogati, kakor škof sam, in vendar nimajo — nič!«

Darovi.

Za kapelico lurske Matere božje ob poti na Krn. Kaplan Marija 2 K; Franc Zbašnik, Hrastje pri Kranju, 5 K; župljani na Premu 32 K; Alojzija Rola, Gradec, 4 K; dekliška Marijina družba v Trebnjem 5 K; Marijina družba v Stoprcih pri Rogatcu 23 K; Jožefa Snoj, Ježica, 2 K; Komarjeva družina, Jesenovo, 3 K; Marija Marolt, Trst, 10 K.

Za »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«: R. Irgolič 2 K; župnija Škocijan pri Mokronogu 10 K 36 vin.; Mavčiče 200 K (4 venci in dr.); Zabnica 50 K; Sv. Jakob ob Savi 10 K 66 vin.; Moravče 100 K; Novo mesto 45 K 26 vin.; Goče 13 K; Prečina 6 K 30 vin.; Sela pri Šumberku 20 K; Tržič 80 K; Zapoje 6 K 72 vin.; Mirna peč 24 K; Sodražice 20 K; Svibno 40 K; Podmelec na Goriškem 133 K 50 vin.; cerkev Srca Jezusovega v Ljubljani 50 K; III. Marijina družba pri uršulinkah 106 K (zbrali R. Završan in M. Šiberl); Podbrezje 19 K; Ježica 32 K; Dovje 52 K 30 vin.; Mengeš 161 K 50 vin.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali čb. gg.: A. Zupanc, bivši vikar v Ljubljani, 54 K; M. Vilfan, katehet uršulinskih šol v Ljubljani, 52 K; Fr. Rampre, kaplan v Sevnici ob Savi, 20 K; Viktor Čadež, kaplan v Tržiču 44 K (II. zbirka); Iv. Klavžar, bivši kaplan v Cerknici, 71 K; Fr. Rupnik, bivši kaplan v Radečah pri Zidanem mostu, 17 K; Jakob Štrekelj, kaplan v Kostanjevici, 22 K; Iv. Dežela, kaplan Predvorom, 6 K; Jos. Mlakar, dijak v Mariboru, 4 K 40 vin.

Društvo „Dobrodelnost“.

se je začelo razvijati. Ljudje so jeli prihajati v pisarno v različnih zadevah. Pomaga se, kolikor se more. Povedano bodi, da se med drugim postreže tudi onim, ki žele pisati pisma ujetnikom, pa ne znajo ali pisma sa-

meja ali naslova prav napisati in se nimajo nikamor drugim obrniti. — Tudi darovi v dobrodelne namene polagoma prihajajo. Če bo društvo dosti podpirano, bo svoje delovanje bolj razširilo. Zato Vam bodi »Dobrodelnost« toplo priporočena. Za marsikaj pridno dajete in zbirate, kar je vse prav in koristno. A društvo »Dobrodelnost« je zato posebne podpore vredno, ker je to čisto domača naprava, namenjena v pomoč našim rojakom, ki so vsled vojske trpeli.

Listnica uredništva.

A. K. na K. Verižice z malimi svetinjcami na prsih se kajpada smejo nositi vsako nedeljo in vsak dan; to je celo prav lepo. Le kadar družba skupno nastopi, pri shodih in procesijah, morajo biti trakovi in večje svetinjske. V tem naj bi nobena družba in nobena družbenka ne delala izjeme. — Zahvale in častitke duhovnikom se v »Bogoljubu« ne objavljajo. To je vse prav lepo, a to so osebne zadeve ali zadeve ene župnije, ki nimajo pomena za širšo javnost in naj se doma opravijo. — Pesmi, če so misli ali nameni »pesnikov« še tako lepi, niso za tisk, ako glede oblike vsaj za silo ne ustrezajo potrebnim zahtevam. Sicer bi se »Bogoljub« izpostavljajal zasmehu onih, ki to reč razumejo, češ, za nabožni list je vsako zmašilo dobro! Res, da v nabožnem listu oblika ni glavna stvar, ampak misli, a tudi dobre misli morajo biti v čedni posodi. — Č. g. A. P. Iz Žreč ni došel noben dopis; se je moral po poti zgubiti. — 15. oktobra ni več dan češčenja sv. Reš. Telesa v Leonišču, kakor je na platnicah pisano, ampak v Lomu. (Naznanilo je urednik dobil prepozno v roke.) Ob tej priliki bodi povedano, da naš »koledar« sestavlja č. pater Vrhovec, jezuit. Zato je najbolje, da se vsaka sprememba glede molitvenih dni kar njemu naznani.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Vse naše naročnike, kateri izpremene svoje bivališče, prosimo, da naj nam sporoče poleg novega tudi vedno stari naslov. Prosimo, naj vsi b e g u n c i -naročniki naznanijo svoj sedanjí naslov, drugače se jim list ne more doposlati.

Sprejemajo se samo pravilno in čedno pisani spisi.

Urejuje: Janez Ev. Kalan.

cerkvi; b) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

5. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

6. Petek, prvi v mesecu. Sv. Marija Frančiška. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvetega Srca in molijo v namen sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor četrtri dan; d) tretjerednikom kakor 4. dan.

7. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta.

8. Nedelja. Materinstvo preč. Device Marije. Popolni odpustek udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi.

13. Petek. Sv. Danijel in tovariši. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 4. dan.

15. Nedelja. Sv. Terezija. Popolni odpustek: a) danes ali v osmini vsem vernikom v karmelitskih cerkvah, udom škapulirske bratovščine tudi v farnih cerkvah, če ne morejo obiskati redovne cerkve; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 4. dan.

19. Četrtek. Sv. Peter Alkantarski. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 4. dan.

21. Sobota. Sv. Uršula in tovarišice. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Uršule danes ali v osmini v bratovski cerkvi.

23. Ponedeljek, Sv. Janez Kapistran. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 4. dan.

24. Torek. Sv. Rafael. Popolni odpustek udom družbe sv. Rafaela.

29. Nedelja, zadnja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo sv. rožni venec.

Darovi.

Za kruh sv. Antona. Amalija Golf, Sredajavas v Bohinju, 5 K; Marija Štukelj, Sodinjavas, Dolenjsko, 2 K; Marija Tratnik, Ormož, 2 K; »Vaa« 30 K; Franc Kovjan, Preska pri Mozirju, 5 K; neimenovani narednik 10 K; neimenovan na Murskem polju 5 K; Matevž Čremožnik, Braslovče, 10 K.

Za Dejanje sv. Detinstva so poslali do dne 20. avgusta čč. gg. voditelji: Ant. Tomelj, župnik na Čunučah, 10 K; Henrik Verk, dekan, Videm na Štaj., 20 K; čč. šolske sestre v Celju 20 K; Val. Batiš, župnik, Pečine na Goriškem, 16 K; Val. Oblak, župnik v Kropi, 25 K; Ant. Jerič, župnik v Lozicah, 6 K 50 vin.; dr. J. M. Kržišnik, dekan v Trnovem na Notr., 20 K; g. Jožef Mlakar, dijak, Sv. Kunigunda na Pohorju, 4 K 40 vin.; č. g. Jan. Klavžar, kaplan v Cerknici, 71 K (II. zbirka).

Za afrikanske misijone. Marijina družba, Teharje, 20 K.

Za bolgarske misijone. Marijina družba, Teharje, 50 K.

Za bosenske misijone. Neimenovan 5 K.

Za najpotrebnejše misijone. Terezija Kukenberger, Reka, Hrvatsko, 20 K.

Za odkup poganske dekllice (Antonije). Antonija Zwick, Sv. Jurij na Zili, Koroško, 20 K.

Za zamorskega dečka (Stankota). Marijina družba, Teharje, 30 K.

Za zamorsko deklico (Jožefo). Marijina družba, Teharje, 30 K.

Za apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Marijina družba, Teharje, 30 K.

Za vojaško-misijonske namene. Neimenovani 7 K.

Zdrava, hladilna pijača je Maršner-jevo brezalkoholno PIVO

prav dobrega okusa, kakor pravo pivo. Da se o resničnosti tega sredstva lažje prepričate, jamčim da se vsakomur vrne znesek, če ne doseže uspeha v popolno zadovoljnost. Razpošilja se z navodilom po povzetju: 1 zavoje (35 zavitek) za 5 K. Manj se ne razpošilja. Vsak zavitek zadostuje za $\frac{1}{2}$ l pive, torej velja $\frac{1}{2}$ l piva okoli 14 v. brez nadaljnjih stroškov.

Naročila blagovolite poslati na naslov:

Krhlanko Ivan, zast. tovarne, pošto ležeče Ptuj

Ria-Balsam.

Cena lončku z jamstvenim pismom K 1 $\frac{1}{2}$, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 5 $\frac{1}{2}$. Stotine zahvalnic in priznalic. **Potenje nog, rok odpravi Ita-prašek.** Cena 1 $\frac{1}{2}$ K, 3 škatlje 3 $\frac{1}{2}$ K. **KEMENY, Kaschau (Kassa) I.**, poštni predal 12/852, Ogrsko.

Vojna zapestna ura

natančno regul. in reds. Nikel ali jeklo K 12.— 16.— 20.— z radij. svetiln. kazališčem K 16.— 20.— K 24.— v srebrnem okrovu K 18.— 24.— K 28.— z radij. svet. kazal. K 30.— 36.— srebrna zapestn. ura

na elast. K 30.— 36.— 40.— 14 kar. zlata zapestna ura na elast. K 100.— K 120.— K 140.— 3letno pisмено jamstvo. Pošilja po povzetju. Nikak riziko! Zamena dovo-
ljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad

c. in kr. dvorni založnik Brnx št. 1557 (Češko.)

Na željo se vsakomur zastoj pošlje moj glavni cenik.

Razširjajte „Bogoljuba“!

Bogata zaloga

546

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,
Dunajska cesta 17.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 50 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo okroglo K 800.000.—.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem 1. 1915 23 milijonov kron.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejemati:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno	K 26.—
polletno	„ 13.—
četrtletno	„ 6-50
mesečno	„ 2-20

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v tisk vsako, ake
tiskovine od preproste do
== najfinejše izvršitve. ==